

VALTIOKONTTORIN JULKAISUJA | VASTUULLISUUS, KESTÄVÄ KEHITYS 4/2023

Valtiokonttorin vastuullisuusraportti 2022

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Julkaisija: Valtiokonttori		Julkaisupäivämäärä: 28.4.2023	
Tekijät: Santtu Mäkinen (toim.)		Julkaisun teema: Vastuullisuus, kestävä kehitys	
Julkaisun nimi: Valtiokonttorin vastuullisuusraportti 2022		ISSN/ISBN: 2489-4761 / 978-951-53-3874-7	
Tiivistelmä: Vuoden 2022 vastuullisuusraportilla Valtiokonttori viestii sidosryhmilleen kestävästä kehitystä edistävästä työstään. Raportin rakenne noudattaa Valtiokonttorin ministeriöille, virastoille ja laitoksille 2.9.2021 antamaa ohjetta valtionhallinnon vastuullisuusraportoinnista. Valtiokonttorin toiminnan vastuullisuuden perustana ovat viraston arvot ja strategia sekä hyvää hallintoa koskevat säännökset. Vastuullisuutta johdetaan Valtiokonttorissa osana virastolle annettujen tehtävien hoitamista. Se on asioiden tarkasteluun sisäänrakennettu näkökulma, joka otetaan huomioon toimintaa koskevassa päätöksenteossa ja tavoitteiden toteuttamisessa. Vastuullisuus konkretisoituu käytännön valintatilanteissa, joissa päätetään, miten Valtiokonttori tehtäviään hoitaa. Vastuullisuusraportin painopiste on viraston kädenjäljessä eli siinä, miten Valtiokonttori voi tehtäviään hoitamalla vaikuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen. Raportoinnin kohteeksi vuodelta 2022 on valittu YK:n kestävän kehityksen tavoitteet 3 Terveysttä ja hyvinvointia, 8 Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua sekä 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto. Vahvin painopiste on tavoitteeseen 16 liittyvillä asioilla. Raportissa on luku myös vastuullisesta työnantajatoiminnasta eli siitä, miten Valtiokonttori huolehtii oman henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja jaksamisesta. Raportissa kuvataan viraston ympäristöjalanjälki eli negatiiviset vaikutukset sen toimintaympäristöön. Ympäristöjalanjäljen pääalueiksi on tunnistettu energia ja vesi, liikkuminen, hankinnat sekä jätteet. Raportissa kuvataan Valtiokonttorin tunnuslukuja näiltä aihealueilta. Samalla kerrotaan toimista ja pyrkimyksistä ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi. Raportti on syntynyt Valtiokonttorin kaikkien toimialojen yhteistyönä niin, että laadintavaiheessa työtä on koordinoanut viraston sisältä nimetty projektipäällikkö.			
Asiasanat:	Vastuullisuus, kestävä kehitys, raportointi		
Kieli:	Suomi	Sivumäärä:	31
Julkaisujen myynti/ jakelu:	valtiokonttori.fi/julkaisut		

Beskrivningsblad

Publicerare: Statskontoret		Publiceringsdatum: 28.4.2023	
Utfärdare: Santtu Mäkinen (toim.)		Publikationens tema: Ansvarsfullhet, hållbar utveckling	
Publikationens namn: Statskontorets ansvarsrapport 2022		ISSN/ISBN: 2489-4761 / 978-951-53-3874-7	
Sammandrag: Med ansvarsrapporten 2022 informerar Statskontoret sina intressentgrupper om sitt arbete för hållbar utveckling. Rapportens struktur följer Statskontorets anvisning om statsförvaltningens ansvarsrapportering som gavs till ministerierna, ämbetsverken och inrättningarna den 2 september 2021. Ansvarsfullheten i Statskontorets verksamhet bygger på ämbetsverkets värderingar och strategi samt på bestämmelserna om god förvaltningssed. Ansvarsfullheten leds vid Statskontoret som ett led i skötseln av ämbetsverkets uppgifter. Det är ett inbyggt perspektiv i hur frågor betraktas som beaktas i beslutsfattandet och främjandet av målen som gäller verksamheten. Ansvarsfullheten konkretiseras i praktiska valsituationer där man beslutar hur Statskontoret sköter sina uppgifter. Tyngdpunkten i ansvarsrapporten ligger på ämbetsverkets handavtryck, det vill säga på hur Statskontoret genom att sköta sina uppgifter kan påverka främjandet av FN:s hållbarhetsmål. Som föremål för rapporteringen 2022 utvaldes FN:s mål för hållbar utveckling 3 God hälsa och välbefinnande, 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt 16 Fred, rättvisa och god förvaltning. Den starkaste tyngdpunkten ligger på frågor som gäller mål 16. I rapporten ingår också ett kapitel om ansvarsfull arbetsgivarverksamhet, dvs. hur Statskontoret sörjer för sin egen personals arbetshälsa och ork. I rapporten beskrivs ämbetsverkets miljöavtryck, det vill säga de negativa konsekvenserna för dess verksamhetsmiljö. Energi och vatten, trafik, upphandlingar och avfall har identifierats som huvudområden för miljöfotavtrycket. I rapporten beskrivs Statskontorets nyckeltal i dessa områden. Samtidigt berättar man om åtgärder och strävanden för att minska miljöavtrycket. Rapporten har tillkommit som ett samarbete mellan Statskontorets alla verksamhetsområden så att arbetet i beredningsskedet har samordnats av en projektchef som utsetts inom ämbetsverket.			
Ämnesord:	Ansvarsfullhet, hållbar utveckling, rapportering		
Språk:	finska	Sidantal:	31
Publikationernas försäljning/utdelning:	valtiokonttori.fi/sv/publikationer		

Description sheet

Published by: State Treasury		Publication date: 28/04/2023	
Authors: Santtu Mäkinen (toim.)		Theme of publication: Responsibility, sustainable development	
Title of publication: State Treasury's Sustainability Report 2022		ISSN: 2489-4761 / 978-951-53-3874-7	
Abstract: With the Sustainability Report 2022, the State Treasury reports to its stakeholders about its efforts to promote sustainable development. The structure of the report is in accordance with the State Treasury's guidance on sustainability reporting issued to ministries, agencies and institutions on 2 September 2021. The foundation for sustainability in the State Treasury's activities is laid by the agency's values and strategy as well as provisions on good governance. The State Treasury manages sustainability as part of the tasks assigned to it. It is a built-in perspective taken into account when making decisions on activities and implementing objectives. Sustainability becomes a concrete consideration in situations where decisions are made on how the State Treasury carries out its tasks. The sustainability report focuses on the agency's handprint, which refers to ways in which the State Treasury can influence the promotion of the UN Sustainable Development Goals while performing its duties. The UN Sustainable Development Goals selected for the 2022 report are Goal 3, Good Health and Well-being; Goal 8, Decent Work and Economic Growth; and Goal 16, Peace, Justice and Strong Institutions. The strongest focus is on matters related to Goal 16. The report also includes a chapter on responsible employer activities, i.e. how the State Treasury ensures the well-being and coping at work of its personnel. The report describes the agency's environmental footprint, meaning the negative impacts on its operating environment. Energy and water, transport, procurement and waste have been identified as the main areas of the environmental footprint. The report contains the State Treasury's key figures on these areas and explanations on the measures and efforts to reduce the environmental footprint. All sectors of the State Treasury participated in producing the report. The work was coordinated by a project manager appointed from within the agency.			
Keywords:	Responsibility, sustainable development, reporting		
Language:	Finnish	Pages:	31
Publication sales/distribution:	valtiokonttori.fi/en/publications		

Sisällysluettelo

1	Pääjohtajan esipuhe.....	6
2	Johdanto	7
2.1	Kuvaus Valtiokonttorista.....	7
2.2	Kestävä kehitys ja vastuullisuus kumpuavat Valtiokonttorin arvoista	8
2.3	Vastuullisuusraportointi	10
3	Valtion maksuvalmiuden turvaaminen	11
3.1	Hyvä varainhankintakyky nojaa vastuulliseen taloudenpitoon	11
3.2	Tehokas kassanhallinta on maksuvalmiuden perusta.....	12
3.3	Maksuliikepalvelut mahdollistavat rahan liikkumisen	13
4	Laadukasta korvauspalvelua asiakkaille	14
4.1	Sotainvalideista ja -veteraaneista huolehtiminen.....	14
4.2	Vastuu kansalaisten oikeusturvan toteutumisesta	15
5	Tavoitteena elinvoimainen ja uudistuva Suomi.....	16
5.1	Tuki yrityksille poikkeusoloissa	16
5.2	Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman hyvä hallinto	17
6	Julkisen hallinnon avoimuus ja vastuullisuus	18
6.1	Tutkihallintoa.fi tuo avoimuutta hallintoon.....	18
6.2	Edistämme valtionhallinnon vastuullisuusraportointia.....	19
6.3	Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan yhteinen ratkaisu.....	20
7	Sosiaalisesti vastuullinen työnantaja	21
7.1	Merkityksellinen työ, mielekkäät tehtävät.....	21
7.2	Johtamisen osaaminen ja itsensä johtaminen	22
7.3	Osaaminen ja sen kehittäminen	23
7.4	Terveys ja hyvä työkuunto	24
8	Ympäristöjalanjälki.....	26
8.1	Energia ja vesi	26
8.2	Liikkuminen	27
8.3	Hankinnat.....	28
8.4	Jätteet	30
9	Raportin laadintaprosessin kuvaus	31

1 Pääjohtajan esipuhe

Toimimme vastuullisesti ja kehitämme jatkuvasti toimintaamme ja osaamistamme

Valtiokonttorin strategia sisältää kolme varsinaista liiketoiminnallista tavoitetta ja kaksi ns. mahdollistavaa tavoitetta, joista toinen on vahvasti sisäinen. Se tavoite on yllä tämän esipuheen otsikkona. Kun edellisen vaalikauden alussa teimme – koko henkilöstön osallistaen – tämän strategian, oli yhteinen sitoutuminen vastuullisuuteen vahvaa. Kyseistä strategista tavoitetta avattiin vielä useammalla alatavoitteella ja vastuullisuudesta päätimme seuraavaa: ”Vastuullisuutemme on kokonaisvaltaista: vastuullisuusraportointi toimii, eettisyys on korkealla tasolla, ympäristöasioissa olemme edelläkävijöitä”.

Tähän toiseen – valtion yhteisen viitekehyksen mukaan tehtyyn – vastuullisuusraporttiin perehtyneenä voi hyvin todeta, että talossamme laajasti ymmärretään ja ollaan sitoutuneita vastuullisuuden ja kestävyys edistämiseen. Siitä yhtenä hyvänä esimerkkinä ovat raportin tekemisessä mukana olleen henkilöstömme kommenttien sitaattit tekstin joukossa. Ne kertovat siitä, miten toteutamme omassa roolissamme yhteiskunnallista vastuullisuutta ihan konkreettisesti työmme arjessa.

Tässä raportissa laajennamme raportoinnin näkökulmaamme edellisestä ja painotamme tavoitetta 16 – Hyvä ja tehokas hallinto ja oikeusturva; sillä sitähan me monipuolisesti teemme. Uutta edellisen raporttiin verrattuna on myös sosiaalisen vastuun avaaminen työnantajatoiminnan näkökulmasta. Raportoinnin kaavaa on myös kehitetty. Nyt kunkin raportoidun lakisääteisen tehtävän kohdalla kerrotaan, miten sitä toteutetaan ja miten se edistää kestävä kehitystä käden- ja/tai jalanjälkemme kautta.

Valtiokonttori voi menestyä vaativissa tehtävissään vain, jos sen henkilöstö on osaavaa, sitoutunutta ja hyvinvoivaa. Hyvän johtamisen ja vahvan yhteisöllisyyden avulla aikaansaamme laadukkaat palvelut asiakkaillemme. Heitä ja yhteiskuntaa varten olemme olemassa. Kaiken käytettävissä olevan tiedon perusteella uskaltaa sanoa, että Valtiokonttori on hyvä työpaikka.

Kiitän kaikkia työntekijöitämme erinomaisista tuloksista viime vuonna. Samoin kiitän omia vastuullisuusraportointitiimejämme niin koko valtion kuin Valtiokonttorin vastuullisuusraportoinnin kehittamisestä ja laadinnasta.

Timo Laitinen
Pääjohtaja

2 Johdanto

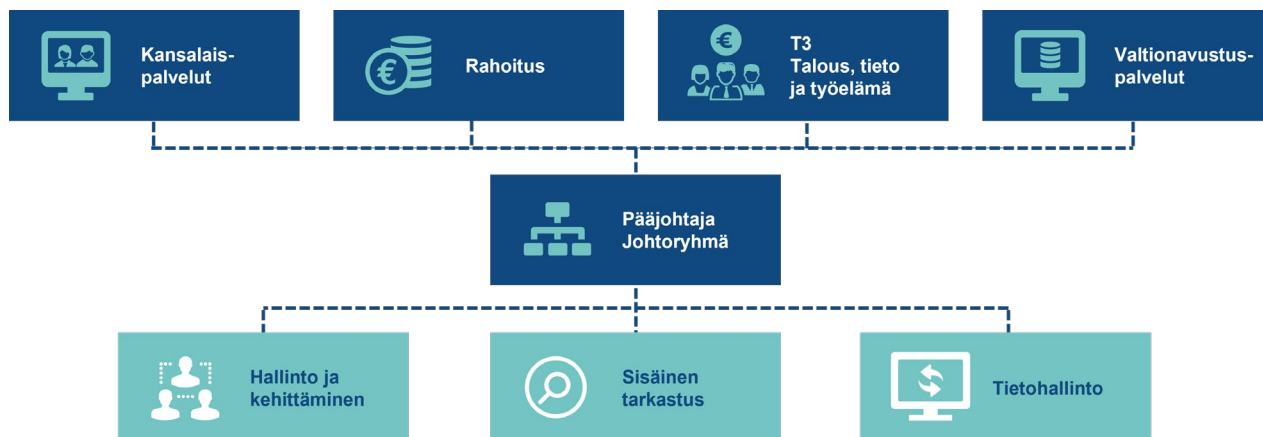
2.1 Kuvaus Valtiokonttorista

Valtiokonttori on valtiovarainministeriön (VM) hallinnon alainen virasto. Se vastaa valtion lainanotosta, kassavarojen sijoittamisesta, valtionvelan riskienhallinnasta sekä valtion antolainaustoiminnasta. Valtiokonttori hoitaa valtion työntekijöiden tapaturmakorvauksia ja myöntää kansalaisille mm. sotilasvamma- ja rikosvahinkokorvauksia.

Valtiokonttorin vastuulla on myös valtion konsernilaskenta ja taloushallinnon sekä maksuliikkeen ohjaaminen. Virasto tukee valtion organisaatioita työelämän muutoksessa ja edistää tiedolla johtamista sekä valtion vastuullisuusraportointia. Valtiokonttori myös tuottaa kuntien ja hyvinvointialueiden taloustietopalvelua. Lisäksi Valtiokonttori toimii valtionavustuksia hallinnoivan valtiotasoisien palvelun operaattorina ja palveluntuottajana. Virasto myös vastaa EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelman hallinto- ja valvontajärjestelyjen toteutuksesta Suomessa.

Valtiokonttori palvelee valtionhallintoa, kansalaisia, kuntasektoria, yhteisöjä ja yrityksiä. Virasto on perustettu vuonna 1876. Valtiokonttorin palveluksessa on noin 350 henkilöä. Valtiokonttorin toimipiste sijaitsee Helsingin Hakaniemessä osoitteessa Sörnäisten rantatie 13.

Valtiokonttori muodostuu neljästä toimialasta ja näitä tukevista tukitoiminnoista. Neljä toimialaa ovat Kansalaispalvelut, Rahoitus, T3 - Talous, tieto ja työelämä sekä Valtionavustuspalvelut.

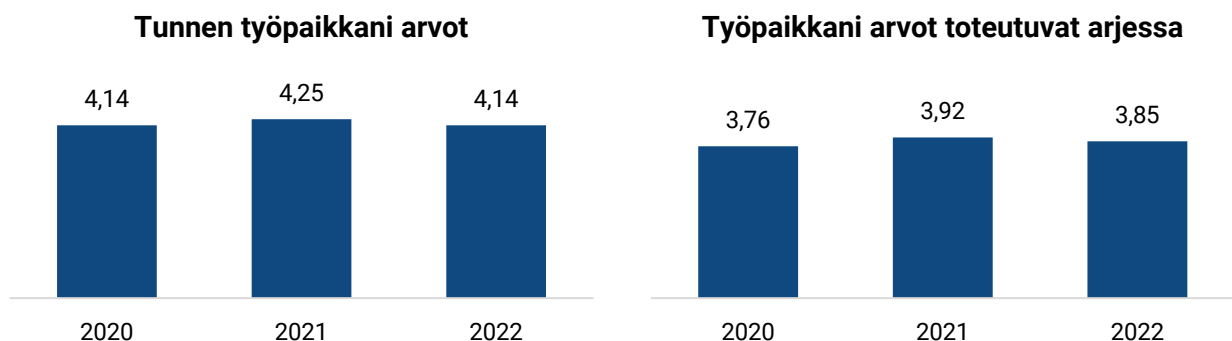
Kuva 1: Valtiokonttorin organisaatio

2.2 Kestävä kehitys ja vastuullisuus kumpuavat Valtiokonttorin arvoista

Valtiokonttorin yhteiset arvot ovat toiminnan vastuullisuuden perusta. Valtiokonttorin arvot ovat **yhteiskunnan ja asiakkaan hyvä sekä hyvinvointi ja kehitys**.

Arvoissa kerrotaan Valtiokonttorin toiminnan kantavat perusajatukset. Niillä kuvataan viraston vastuullinen lähestymistapa tehtäviensä hoitamiseen sekä toiminnan kehittämiseen. Valtiokonttorin johto korostaa arvojen tärkeyttä käytännön työssä. Arjessa arvot luovat pohjan kokonaisharkinnalle tilanteissa, joissa tehdään valintoja ratkaisuvaihtoehtojen välillä.

Valtiokonttorin henkilöstöltä kysytään vuosittain työhyvinvointikyselyssä, kuinka hyvin he tuntevat Valtiokonttorin arvot ja miten hyvin he kokevat niiden toteutuvan arjessa. Alla näkyy vastausten keskiarvojen kehitys viimeisen kolmen vuoden aikana asteikolla 1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä. Vuonna 2022 kysely toteutettiin marraskuussa ja sen vastausprosentti oli 77,9.

Valtiokonttorilaisia pyydettiin alkuvuodesta 2023 kertomaan näkemyksiä siitä, miten yhteiskunnan hyvä, asiakkaan hyvä sekä kestävä kehitys edistämisen näkyvät heidän työssään. Alle on koottu poimintoja kyselyn tuloksista. Henkilöstön ääni kuuluu sitaatteina myös raportin myöhemmissä luvuissa.

Valtiokonttorilaisten ajatuksia omasta työstään yhteiskunnan hyvän tuottajana:

“Varmistamme valtion taloustietojen oikeellisuutta ja tuemme ministeriöitä, virastoja ja laitoksia sekä talousarvion ulkopuolisia rahastoja, jotta valtion taloudesta on käytettävissä oikeaa tietoa.

Ari Kauhanen, projektipäällikkö, T3 – Talous, tieto ja työelämä

“Työni edistää kohtuuhintaisten asuntojen rakentamista eri puolelle Suomea. Sen myötä myös vähäosaisilla on mahdollisuus hyviin asumisoloihin.

Jenni Hakulinen, rahoitusasiantuntija, Rahoitus

“Onnistunut kokemus korvaus- ja tukipalveluista lisää kansalaisten luottamusta valtion kykyyn huolehtia heistä yksilöllisesti tai yhteiskunnallisesti haastavina hetkinä.

Tuomo Yliluoma, palvelupäällikkö, Kansalaispalvelut

Valtiokonttorilaisten ajatuksia omasta työstään asiakkaiden hyvän tuottajana:

“

Toimiva asiointipalvelu helpottaa valtionavustusten hakemista ja muuta asiointia. Valtionapua myöntäville viranomaisille se helpottaa hakuprosessin pyörittämistä.

Antti-Pekka Seppänen, kehittämisspäälikkö, Valtionavustuspalvelut

“

Neuvon työssäni kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnista vastaavia asiantuntijoita raportoimaan taloustiedot mahdollisimman sujuvasti ja autan asiakkaitani ongelmatilanteissa.

Linnea Mäkinen, raportointiasiantuntija, T3 – Talous, tieto ja työelämä

“

Asiakkaiden oikeusturva ja heidän tietojensa hyvä hallinta on lähtökohta kaikessa toiminnassa.

Riikka Soininen, projektipäälikkö, Hallinto ja kehittäminen

Valtiokonttorilaisten ajatuksia omasta työstään kestävän kehityksen edistäjänä:

“

Ohjaamme valtiolle tulevia perintövaroja muun muassa luonnonsuojeluun.

Anu Meloni, lakimies, Kansalaispalvelut

“

Olemme valinneet teknologiseksi ratkaisuksi pilvipalvelut. Niiden etuna on, että käytämme resursseja vain silloin kun niitä tarvitaan. Pilvipalvelutoimittajat lupaavat tulevaisuudessa toimittaa palveluita uusiutuvilla energialähteillä.

Riku Mäki, apulaisjohtaja, Tietohallinto

“

Työkone suljetaan työpäivän jälkeen ja käytetään alhaista virtaa taukojen ajan. Etätyö säästää työmatkoista aiheutuvat liikenteen päästöt.

Marjo Salminen, lakimies, Kansalaispalvelut

2.3 Vastuullisuusraportointi

Tällä raportilla viestimme sidosryhmillemme Valtiokonttorin kestävästä kehitystä edistävästä työstä. Raportilla kerromme, miten Valtiokonttori edesauttaa valitsemansa kolmen YK:n kestävä kehityksen tavoitteen toteutusta. Valtiokonttori on valinnut vuoden 2022 raportin kohteeksi tavoitteet 3 Terveyttä ja hyvinvointia, 8 Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua sekä 16 Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto.

Valinnan perusteena on, että Valtiokonttorilla nähdään olevan vaikutusmahdollisuuksia näiden tavoitteiden edistämiseen. Tavoitteiden edistämisestä raportoidaan Valtiokonttorin kädenjälki, so. viraston toiminta tavoitteisiin nähden joko negatiivisten vaikutusten vähentämiseksi tai positiivisten vaikutusten lisäämiseksi. Vahvin painopiste on tavoitteeseen 16 liittyvillä asioilla.

Kädenjäljen raportoinnin sisältö ei ole vielä vakiintunut, vaan tämän raportin sisältöalueet poikkeavat jonkin verran vuoden 2021 raportista. Tavoitteena on, että Valtiokonttorille muodostuu koko ajan tarkempi kokonais käsitys sen toiminnan vaikutuksista kestäväan kehitykseen. Liitännäistavoitteena on, että kädenjäljen raportoinnin sisältö vakiintuu tulevana vuosina.

Luvussa 7 raportoidaan Valtiokonttorin toiminnasta työnantajana. Vastuu omasta henkilöstöstä on keskeinen osa Valtiokonttorin sosiaalista vastuuta. Viraston tavoitteena on toimia työnantajana niin, että sen henkilöstö voi töissä hyvin. Silloin työssäkäynnistä syntyy myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia.

Luvussa 8 raportoidaan Valtiokonttorin ympäristöjäljenjälki. Samalla kerrotaan toimista ja pyrkimyksistä ympäristöjäljen pienentämiseksi.

Oman raportin laadinnan lisäksi Valtiokonttori tukee muita valtionhallinnon organisaatioita vastuullisuusraportoinnin toteutuksessa. Siitä kerrotaan tarkemmin tämän raportin luvussa 6.2.

3 Valtion maksuvalmiuden turvaaminen

3.1 Hyvä varainhankintakyky nojaa vastuulliseen taloudenpitoon

Sivi Palmén, rahoitusasiantuntija, Rahoitus

Anu Sammallahti, apulaisjohtaja, Rahoitus

Tiina Heinilä, kansainvälisen viestinnän asiantuntija, Rahoitus

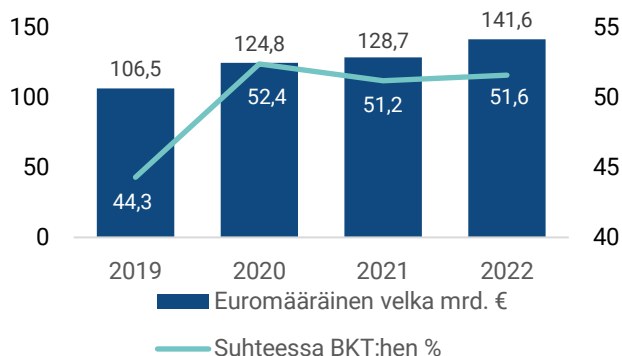
Julkisen talouden tila, sekä toisaalta rahoitusmarkkinoiden kehitys asettavat raamit valtion velanhallinnalle. Vuoden 2022 lopussa valtionvelka oli 51,6 prosenttia BKT:sta ja valtiontalouden alijäämä 1,8 prosenttia BKT:sta. Vuoden aikana BKT:n nimelliskasvu oli nopeaa ja työllisyys pysyi vahvana. Verotulot kasvoivat 7,7 prosenttia edellisvuoteen nähden. Suomen julkistalouden suhteellisesti vahva asema, Suomen kilpailukyky ja hyvä hallinto ovat vahvuuksia, jotka näkyvät myös Suomen valtion luottoluokituksessa, ja sitä kautta valtionlainojen sijoittajakysynnässä. Sijoittajakysyntä on edellytys markkinaehtoisien lainanoton onnistumiselle, ja maan hallituksen vastuullisuutta edistävät toimet toisaalta myös heijastuvat luottoluokituksiin.

Vastuullisuusteemat ovat sääntelystä ja sijoittajien kasvavasta kiinnostuksesta johtuen hyvin ajankohtaisia myös valtionlainamarkkinoilla. Vuoden 2022 aikana Valtiokonttorin valtionvelka.fi-sivustolla julkaistiin ja ylläpidettiin osiota, johon on kerätty informaatiota ja ulkoisia datalähteitä Suomea koskevista vastuullisuusmitta-
reista. Sijoittajat voivat käyttää näitä tietolähteitä oman analyysinsä ja sijoituspäätöksensä tukena.

Vuonna 2022 toimintaympäristössä ja rahoitusmarkkinoilla nähtiin rajuja käännteitä Venäjän hyökkäyssodasta, energiakriisistä, nopeasti kasvavasta inflaatiosta, sekä keskuspankkien rahapolitiikan muutoksista johtuen. Valtionlainojen korot yleisesti, ja Suomen valtionlainojen korot markkinaliikkeiden mukana, nousivat historiallisen jyrkästi. Epävarmuus valtionlainamarkkinoilla heikensi myös Suomen valtionlainojen jälkimarkkinalikviditeettiä. Voidaan sanoa, että vuosi oli rahoitusmarkkinoilla poikkeuksellinen.

Hyvä varainhankinnan kyky on keskeinen osa valtion maksuvalmiutta. Vuonna 2022 Suomen valtio pystyi toteuttamaan varainhankintansa ongelmitta epävarmassakin toimintaympäristössä. Valtion toteutunut lainanoton määrä vuonna 2022 oli 34,31 miljardia euroa. Tästä nettolainanotto – eli uuden valtionvelan määrän lisäys – oli 12,68 miljardia euroa. Vuoden aikana laskettiin liikkeeseen kolme uutta euromääräistä viitelainaa. Lisäksi toteutettiin viitelainojen huutokauppoja, sekä lyhytaikaista lainanottoa valtion velkasitoumusten huutokaupoilla ja ECP-muotoisilla liikkeeseenlaskuilla.

Valtionvelka ja BKT

Valtionvelan efektiivinen kustannus*
vuoden 2022 lopussa

1,06 %

* Efektiivinen kustannus = valtionvelan kustannus suhteessa sen nimellisarvoon.

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.6:

**Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden
kehittäminen kaikilla tasoilla.**

3.2 Tehokas kassanhallinta on maksuvalmiuden perusta

Mika Tasa, rahoituspäällikkö, Rahoitus

Tiina Heinilä, kansainvälisen viestinnän asiantuntija, Rahoitus

Varainhankintakyvyn ohella toinen tärkeä osa valtion maksuvalmiuden turvaamista on tehokas kassanhallinta. Valtion kassaennustejärjestelmä antaa näkymän valtion tuloihin ja menoihin, mikä puolestaan auttaa ajoittamaan valtion lainanoton operaatiot ja optimoimaan kassan kokoa. Kassanhallinta on päivittäistä työtä valtion maksuvalmiuden varmistamiseksi, jonka lopputuloksena valtion kassassa on joka hetki riittävästi – mutta ei toisaalta liikaakaan – varoja kattamaan valtion maksuvelvoitteet. Valtiokonttori vastaa valtion kassanhallinnasta.

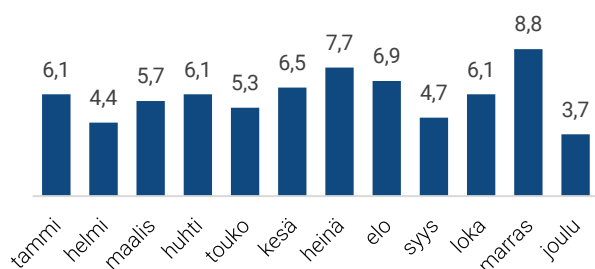
Valtion kassan koko perustuu nettomaksuvalmiusasemalle asetettuun rajaan sekä arvioon riittävästä maksuvalmiudesta. Valtion kassavirroissa on kuukausien sisäistä ja -välistä vaihtelua, joka johtuu ajoituseroista valtion tuloissa ja menoissa. Vuoden sisäiset vaihtelut budjetin alijäämässä näkyvät likviditeetinhallinnassa muuttuvina rahoitustarpeina. Koska tärkeintä on varmistaa riittävä maksuvalmius, toteutunut lainanotto voi poiketa talousarvioon budjetoidusta lainanotosta useastakin syystä, esimerkiksi siksi, että tietylle vuodelle budjetoituja siirtomäärärahoja voidaan käyttää useamman vuoden aikana. Valtion riittävä maksuvalmius on käytännössä usein saatu katettua budjetoitua pienemmällä lainanotolla.

Valtion kassavaroja sijoitetaan vähäriskisiin kohteisiin ja lyhyisiin maturiteetteihin. Suomen Pankki hyväksyy talletuksia erikseen sovittujen sääntöjen mukaisesti. Lisäksi varoja sijoitetaan lyhytaikaisesti kolmikantarepo-markkinoille ja talletuksina liikepankkeihin.

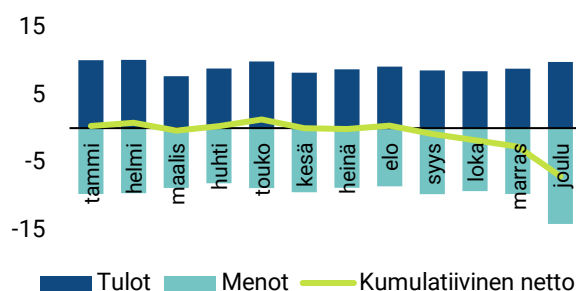
Valtion kassanhallinta nojaa vahvasti kassaennustejärjestelmään. Valtion kirjanpitoyksiköt ennustavat seuraavien 12 kuukauden tulonsa ja menonsa Valtiokonttorin hallinnoimaan Rahakas-järjestelmään. Valtiokonttori käyttää näitä tietoja kassanhallinnan päätösten pohjana.

Vuonna 2022 Valtiokonttori toteutti kassaennustejärjestelmän kilpailutuksen, jonka yhteydessä järjestelmää kehitetään voimakkaasti. Tavoitteena on parantaa ennusteiden tarkkuutta, kehittää raportointia ja vähentää virastoilta vaadittavaa manuaalista työtä. Työ valtion kassaennusteiden automatisoimiseksi etenee parhaillaan siten, että Valtiokonttori alkaa mallintamaan virastojen pohjaennusteita perustuen analyysiin niiden toteutuneista maksuista sekä muista valtion tietojärjestelmistä saatavista tiedoista. Uuden toimintamallin käyttöönotot aloitetaan niistä virastoista, joiden kassavirrat ovat helpoimmin ennustettavissa.

Valtion kassan koko
kuukauden lopussa 2022 (mrd. €)

Valtion kassaperusteiset tulot ja menot
2022* (mrd. €)

* Ei sisällä velan korkoa tai muita velan eriä.

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.6:

Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden kehittäminen kaikilla tasoilla.

3.3 Maksuliikepalvelut mahdollistavat rahan liikkumisen

“Huolehdimme siitä, että valtion maksuliike toimii kaikissa tilanteissa ja että se toteutetaan järkevästi sekä kustannustehokkaasti.

*Tarja Tapio,
maksuliikepäällikkö,
T3 – Talous, tieto ja työelämä*

Tarja Tapio, maksuliikepäällikkö, T3 – Talous, tieto ja työelämä

Valtiokonttorin Maksuliikepalvelut-yksikkö tekee töitä sen eteen, että julkisen sektorin taloushallinto hoituu mahdollisimman automaattisesti. Tähän liittyvät muun muassa verkkomaksaminen ja verkkolaskutus. Lisäksi Maksuliikepalvelut vastaa valtion maksuliikkeen ohjauksesta, kehittää maksamiseen liittyviä prosesseja ja välineitä sekä valvoo maksuliikkeen operatiivista hoitamista kirjanpitoyksiköissä. Yksikkö huolehtii, että niin tulot valtion kassaan kuin maksut valtiolta muun muassa kunnille ja kansalaisille rullautuvat luotettavasti ja valtion maksuliike toimii kaikissa tilanteissa.

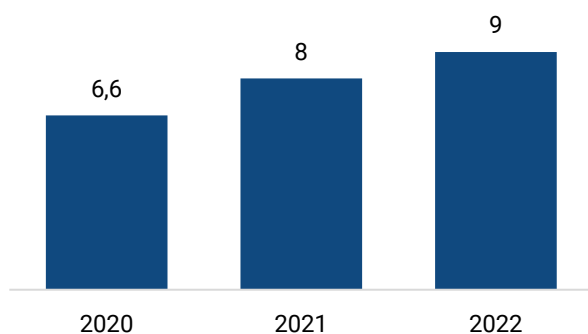
Vuonna 2022 Valtiokonttori sai Suomi.fi-maksut palvelun eli verkkomaksamisen palvelun uuden sopimuskauden käyntiin. Sen avulla virastot ja kunnat voivat tarjota asiakkailleen verkkomaksamisen mahdollisuuden entistä kustannustehokkaammin. Tällä hetkellä Suomi.fi-maksut palvelun käyttäjinä on yhteensä 105 kuntaa ja valtion kirjanpitoyksikköä. Lisäystä vuonna 2022 tuli 29 asiakasorganisaatiota. Raportointivuoden aikana palvelun kautta maksettiin noin 9 miljoonaa maksua.

Vuonna 2022 Valtiokonttori kilpailutti yhteistyössä Kelan kanssa prepaid-maksukorttiratkaisun Kelan sekä kortteja tarvitsevien valtion virastojen käyttöön. Prepaid-kortteja tarvitaan esimerkiksi tilanteissa, joissa valtiolta tai Kelalta maksun saavalla, usein haavoittuvassa asemassa olevalla henkilöllä ei ole käytössään pankkitiliä.

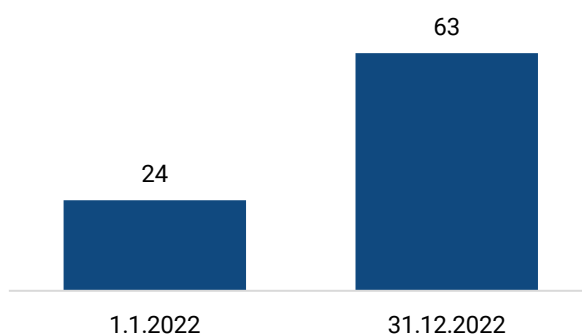
Vuoden 2022 aikana yhä suurempi osuus valtiolle laskun lähettävistä toimijoista saatiin lähettämään laskut niin sanotun Eurooppa-normin mukaisesti. Muutos lisää laskunkäsittelyn automaatiota sekä kustannustehokkuutta. Valtiokonttori otti yhteyttä valtion tavarantoimittajiin sekä palveluntuottajiin ja tuki niitä muutoksen toteutuksessa.

Valtiokonttori panosti vuonna 2022 valtion maksuliikkeen jatkuvuussuunnitteluun ja riskienhallintaan. Työssä huomioitiin muuttuva maailmanpoliittinen tilanne ja sen vaikutukset. Lisäksi Valtiokonttori aloitti suunnittelun keskitetystä palveluhankinnasta, jossa valtionhallinnon käyttöön tulee pakotelistojen tarkistuspalvelu esimerkiksi sopimuskumppaneiden osalta.

Julkishallinnon asiakkaiden suomi.fi-verkkomaksut (milj. kpl)

Eurooppa-normin mukaisten laskujen osuus valtiolle saapuvista laskuista (%)

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.6:

Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden kehittäminen kaikilla tasoilla.

4 Laadukasta korvauspalvelua asiakkaille

4.1 Sotainvalideista ja -veteraaneista huolehtiminen

Valvon ja omalla toiminnallani edistän, että sotainvalidit ja rintamaveteraanit saavat heille kuuluvat edut.

*Tiina Kyttälä,
palvelupäällikkö,
Kansalaispalvelut*

Tiina Kyttälä, palvelupäällikkö, Kansalaispalvelut

Valtiokonttori maksaa korvauksia sotainvalideille ja jakaa määrärahaa hyvinvointialueille sotiemme veteraanien kotipalveluihin ja rintamaveteraanien kuntoutukseen. Näiden kunniakansalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen on meille erittäin tärkeä asia.

Sotainvalidit saavat Valtiokonttorin kautta muun muassa sairaanhoitoa ja kuntoutusta. Tutkimustulokset ovat osoittaneet, että he ovat muita ikäisiään paremmassa kunnossa ja yli satavuotiaiden määrä on kasvanut vuosi vuodelta.

Kuntoutus voi olla laitostuntoutusta tai avokuntoutusta. Viime vuosina asiakkaiden ikääntyessä on painopiste siirtynyt laitostuntoutuksesta avokuntoutukseen. Uutena kuntoutusmuotona on mu-

kaan tullut myös tuettu kuntoutus kotona, jossa kuntoutujan kanssa suoritetaan kotiaskareita, ulkoillaan ja seurustellaan. Tavoitteena on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kunnan ylläpito. Kotipalvelujen, kuntoutuksen ja Valtiokonttorin maksamien asunnonmuutos- ja peruskorjaustöiden avulla pystytään tukemaan sotainvalidien kotona asumista mahdollisimman pitkään.

Valtiokonttori kilpailuttaa sotainvalidien hoitolaitokset ja molempien ryhmien kuntoutuslaitokset. Kilpailutuksella ja vähimmäisvaatimuksilla turvataan hoidon ja kuntoutuksen korkea laatu. Laatua valvotaan sopimuskauden aikana reagoimalla välittömästi saatuun palautteeseen ja poikkeamiin. Lisäksi tehdään tarkastuskäyntejä laitoksiin. Sopimuslaitoksissa toimii neuvontapalvelutyöntekijöitä, jotka tapaavat alueensa veteraaneja ja auttavat palveluiden saamisessa.

Veteraanien kuntoutuksen ja kotipalvelujen järjestämisvastuu siirtyi vuoden 2023 alussa kunnilta hyvinvointialueille. Valtiokonttori jakaa määrärahat ja ohjeistaa alueita määrärahan käytöstä. Vuonna 2022 järjestettiin kunnille ja hyvinvointialueille infotilaisuuksia, joihin osallistui 120 henkilöä. Valtiokonttori julkaisee joka vuosi ohjekirjeen ja useita tiedotteita asioita hoitaville. Veteraaneilta ja heidän omaisiltaan tulevaan palautteeseen reagoidaan tarvittaessa olemalla yhteydessä palveluja järjestävään tahoon. Yhteistyö veteraaniliittojen kanssa on tiivistä ja kunniakansalaisistamme huolehtiminen on kaikkien yhteinen tavoite.

Asiakastyytyväisyyden
keskiarvo

9,4 / 10

Sotainvalidien
korvaushakemukset
2022

12 905

Kuntoutushakemusten
käsittelyaika
keskimäärin

6,4 päivää

Käytetyt määrärahat
yhteensä 2022, milj. €

191,4

3 TERVEYTTÄ JA
HYVINVOINTIA

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 3:

Terveellisen elämän ja hyvinvoinnin takaaminen kaiken ikäisille.

4.2 Vastuu kansalaisten oikeusturvan toteutumisesta

**Vertaisoppimista
tehtiin useiden
organisaatioiden kanssa
laaduntarkastuksen,
omavalvonnan sekä
asiakaskokemuksen
kehittämiseksi.**

*Ismo Tikka,
asiakaspäällikkö,
Kansalaispalvelut*

Liisa Räsänen, korvausjohtaja, Kansalaispalvelut

Suomen perustuslain 21 §:ssä säädetään oikeusturvan toteuttamisesta. Sen mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi (= muutoksenhaku).

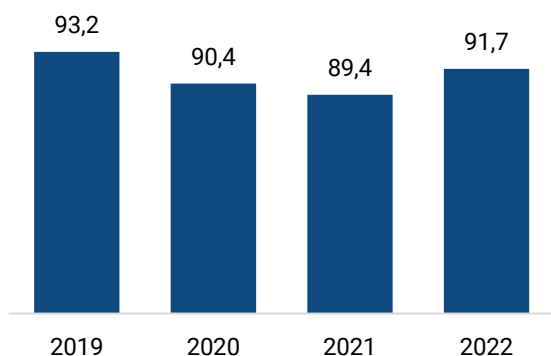
Valtiokonttorin Kansalaispalvelut-toimiala palveli hallinnon asiakkaita vuonna 2022 tuottamalla lähes kolmeakymmentä erilaista palvelua sotainvalidi- ja veteraaniasioiden, vahingonkorvausten, valtion edunvalvonnan sekä yritysten kustannustukien alueella. Toimialalla tehtiin määrätietoisesti töitä sen eteen, että asioiden

käsittely on asianmukaista ja viivytyksetöntä. Alle on poimittu vuoden 2022 tunnuslukujen esimerkkejä siitä, miten oikeusturvan toteutumista Kansalaispalveluissa johdetaan ja seurataan.

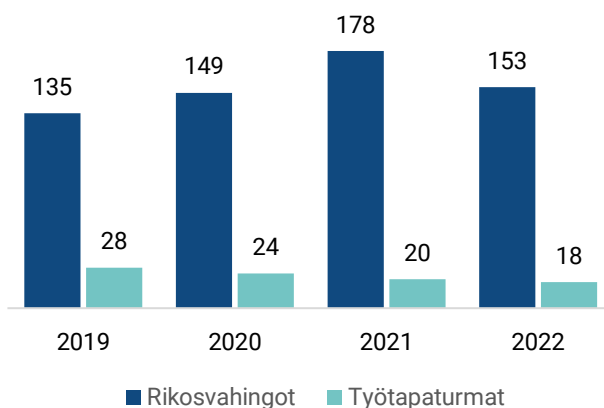
Valtiokonttorin päätösten pysyvyys (%)

Tapaturma-asioiden

muutoksenhakulautakunnassa

Asioiden keskimääräinen käsittelyaika*, pv

* Bruttokäsittelyaika = aika hakemuksen saapumisesta päätöksen antamiseen

Toimialan asiakastyytyväisyyden
yleisarvosanojen keskiarvo,
asteikko 4-10

9,2 / 10

Vastattujen puhelujen määrä /
Saapuvien puheluiden
vastausprosentti

25 713 / 91,7

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.3:

**Oikeusturvan edistäminen kansallisilla ja kansainvälisillä tasoilla
sekä sen varmistaminen, että kaikilla on yhtäläinen pääsy
oikeuspalveluiden piiriin.**

5 Tavoitteena elinvoimainen ja uudistuva Suomi

5.1 Tuki yrityksille poikkeusoloissa

Työni yritystukien toimeenpanossa on ollut varmistaa asiakaslähtöisyys tuotteiden kehittämisessä, asiakaspalvelun korkea laatu sekä mahdollisimman nopea hakemusten käsittelyprosessi.

*Ulla Kuusonen,
palvelupäällikkö,
Kansalaispalvelut*

Mari Selviranta, palvelujohtaja, Kansalaispalvelut

Yritysten kustannustukiyksikkö jatkoi vuosien 2020 ja 2021 tapaan yritystukien toimeenpanoa. Vuoden 2022 aikana yritysten kustannustuista toimeenpantiin koronapandemiaan liittyneet kustannustuki 5 ja 6, sulkemiskorvaus sekä tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin. Uusi tukimuoto oli Venäjän hyökkäyssodasta sekä polttoaineiden hinnannoususta johtuva polttoainetuki kuljetus- sekä työkonealalle. Hakemuksia edellä mainittuihin tukiin vastaanotettiin yhteensä noin 24 500 kappaletta. Tukea maksettiin noin 260 M€.

Yritysten kustannustukien toimeenpano on toteutettu Valtiokonttorin arvojen ja yhteiskunnan odotusten mukaisesti. Pääimmäisenä tavoitteena on ollut saavuttaa asiakkaan ja yhteiskunnan hyvä.

Asiakkaan näkökulmasta tärkeää on ollut, että tukien käsittely ja maksaminen on hoidettu kokonaisuudessaan nopeasti. Valtiokonttori on tehnyt yhteistyötä elinkeinoelämän järjestöjen kanssa, jotta tieto tuen mahdollisuudesta saavuttaa siihen oikeutetut yritykset mahdollisimman hyvin. Hakuprosessin toimivuutta on testattu haki-jayritysten kanssa ennen varsinaisten hakukierrosten aloittamista ja palautteiden perusteella hakemuslomakkeisiin on tehty hakemista helpottavia muutoksia. Data-analyysiä ja tiedolla johtamista hyödynnettiin aiempaa enemmän. Tällä pystyttiin lisäämään osittaista automaatiota, mikä johti käsittelijäresurssien tehokkaaseen käyttöön sekä nopeaan hakemusten käsittelyyn.

Yritystukien oikea kohdentuminen tukia tarvitseville yrityksille johti yhteiskunnan hyvän toteutumiseen. Suoraan yrityksille maksetuilla tuilla voitiin tukea yrityksiä kannattavaan kasvuun sekä niiden kykyä työllistää ihmisiä ja tätä kautta lisätä alueellista hyvinvointia ympäri Suomen. Tämän tavoitteen myötä toteutui myös tavoite kestävästä kehityksestä.

Yritystukia koskevat tiedot on julkaistu mahdollisimman läpinäkyvästi. Valtiokonttorin verkkosivuston [tilastosivulla](#) näkyvät keskeiset tiedot kaikista hakijoista sekä hakemusten käsittelystä.

Hakemuksia 2022

24 500

Myönnettyjä tukia
2022 (kpl)

20 000

Asiakaskontaktien
vastausprosentti
(puhelin + chat)

91,1

Asiakaspalautteiden
keskiarvo

9,3 / 10

8

**IHMISARVOISTA
TYÖTÄ JA
TALOUSKASVUA**

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 8:

Kaikkia koskevan kestävän talouskasvun, täyden ja tuottavan työllisyyden sekä säällisten työpaikkojen edistäminen.

5.2 Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman hyvä hallinto

RRP-suunnitelma koostuu pitkälti vihreää siirtymää tukevista toimenpiteistä, joiden kautta turvaamme tuleville sukupolville puhtaamman ympäristön ja hillitsemme luonnonvarojen käyttöä.

*Tuuli Raatikainen,
erityisasiantuntija,
Valtionavustuspäalvelut*

Vesa Hagström, hankejohtaja, Valtionavustuspäalvelut

Suomi saa [EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä \(RRF\)](#) [7](#) rahoitusta noin 1,8 miljardia euroa keskeisten uudistushankkeiden toteutukseen. Yli 50 % rahoituksesta kohdistuu niin sanotun vihreän siirtymän toteuttamiseen. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta kestävä kehityksen mukaiseksi sekä hiilineutraalin hyvinvointiyhteiskunnan rakentamista. Rahoitus perustuu kansallisen [elpymis- ja palautumissuunnitelman \(RRP\)](#) [7](#) tavoitteiden toteuttamiseen. Jotta tavoitteet saavutetaan ja rahoitus saadaan, tulee suunnitelman toteutus hallinnoida hyvin.

Valtiokonttori tuottaa RRP:n toteuttamisen keskitetyt tietojärjestelmäpalvelut sekä neuvoa ja ohjaa RRP-rahoitusta myöntäviä tukiviranomaisia rahoituksen käytön hallinnoinnissa. Valtiokonttori varmentaa, että tukiviranomaiset raportoivat kaikki tarvittavat toteutustiedot sekä valvoo tukiviranomaisten toimintaa.

[Laki RRP:n hallinnoinnista](#) [7](#) tuli voimaan 4.7.2022. Vuoden 2022 aikana toteutettiin keskitettyjen raportointijärjestelmien käyttöönotto. Valtiokonttori tuotti kattavat ohjeistukset suunnitelman toimeenpanosta ja koulutti toimeenpano-organisaatioita eri näkökulmista, joita olivat esimerkiksi petostentorjunta sekä Do No Significant Harm -periaatteen noudattaminen. Tukiviranomaisten raportointi käynnistyi sekä määrämuotoisissa sykleissä että jatkuvana raportointina. Lisäksi Valtiokonttori toteutti vuoden 2022 aikana suunnitelman mukaiset valvontatoimenpiteet.

Valtiokonttori panosti vuonna 2022 myös elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannusten läpinäkyvään seurantaan. Tutkihallinto.fi-sivustolla julkaistiin tammikuussa 2023 päivittyvä [raportti](#) [7](#) suunnitelman toteutuksesta kustannuksista sekä tuensaajista. Avoin tiedonjako mahdollistaa avoimen keskustelun siitä, saavutaanko rahoituksella sille asetetut tavoitteet.

Vuonna 2023 Valtiokonttorin keskeisin uusi tehtäväkokonaisuus RRP-alueella on EU-komissiolle tehtävien maksupyyntöjen valmistelu RRP:n toimeenpanosta vastaavien tukiviranomaisten, valtiovarainministeriön sekä muiden ministeriöiden kanssa.

Erillisten
rahoituspäätösten
määrä 31.12.2022

1 186

Yksilöllisten
tuensaajien määrä
31.12.2022

608

Rahoitusta myönnetty
31.12.2022

1,05 mrd. €

Valtiokonttorin
toteuttamat valvonnat
4.7.–31.12.2022

40

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävä kehityksen tavoitetta 16.6:

Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden kehittäminen kaikilla tasoilla.

6 Julkisen hallinnon avoimuus ja vastuullisuus

6.1 Tutkihallintoa.fi tuo avoimuutta hallintoon

Työni edistää tiedon julkisuutta sekä avoimuutta ja siten tukee demokratian toimintaa Suomessa.

*Annamari Puhakka,
raportointiasiantuntija,
T3 – Talous, tieto ja työelämä*

Jukka Kujala, raportointiasiantuntija, T3 – Talous, tieto ja työelämä

Valtiokonttorin tuottama [Tutkihallintoa.fi-palvelu](#) on perustettu edistämään hyvää ja läpinäkyvää julkista hallintoa. Se palvelee valti-onhallintoa, kuntasektoria, hyvinvointialueita, kansalaisia, yhteisöjä sekä yrityksiä, toisin sanoen kaikkia hallinnon asiakkaita ja sidosryhmiä.

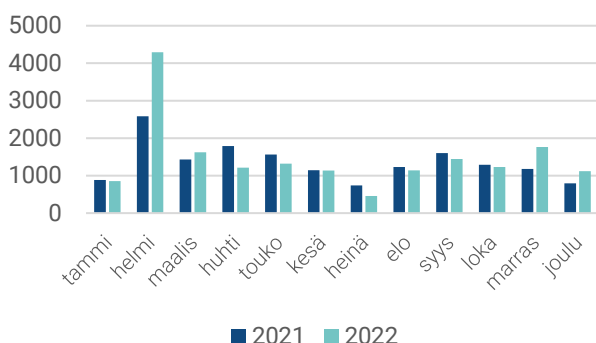
Tarjoamalla jokaisen käyttöön ajantasaista ja helposti saavutettavaa tietoa, palvelu edistää julkisen hallinnon avoimuutta. Avoimuudesta voi olla monenlaista hyötyä. Palvelu tarjoaa jokaiselle mahdollisuuden valvoa hallinnon toimintaa sekä julkisten varojen käyttöä. Hallinnon organisaatiot, joiden toimintaa raportit kuvaavat, voivat käyttää

selkeästi esitettyjä tietoja toimintansa kehittämiseen. Yritykset voivat hyödyntää tietoja tuote- tai palveluvalikoimansa sekä markkinointinsa kehittämiseen. Kaikki sidosryhmät hyötyvät siitä, että tiedot julkisesta hallinnosta ovat helposti ja laajasti saatavilla yhdestä paikasta.

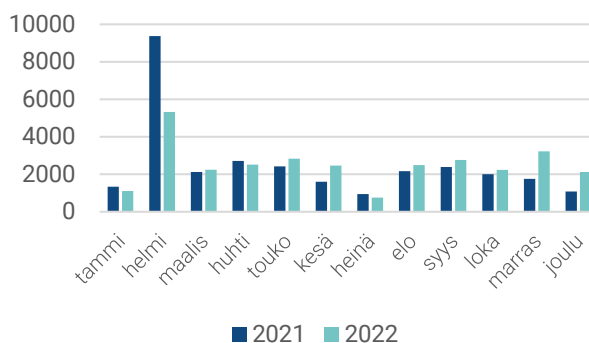
Vuonna 2022 Tutkihallintoa.fi-palvelussa julkaistiin uusia tietokokonaisuuksia: julkisia hankintoja koskeva osio, Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannus- ja tuensaajaraportti sekä hyvinvointialueiden ensimmäistä kertaa raportoidut talousarviot. Palvelussa voi tarkastella kaikkien julkisten toimijoiden, valtion, kuntien, kuntayhtymien ja seurakuntien hankintojen kokonaisarvoa sekä kansallisen hankintastrategian tavoitteiden toteuttamista. Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman kustannusraportti sisältää näkymiä, joiden avulla voi tarkastella suunnitelman kustannuksia kokonaisuutena, toimenpiteittäin tai virastoittain. Myös kuntien ja kuntayhtymien talousraporttien sisältö laajeni huomattavasti vuonna 2022, kun uusia raportointikokonaisuuksia lisättiin mukaan palveluun.

Tutkihallintoa.fi-palvelussa on saatavilla myös [ohjelmointirajapintoja](#), joiden avulla tietoja voi ladata omaan käyttöön muokattavaksi. Alla on tietoja sivuston käyttömääristä vuosina 2021–2022.

Uniikit kävijät kuukausittain

Käyntien / istuntojen lukumäärä

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.6:

Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden kehittäminen kaikilla tasoilla.

6.2 Edistämme valtionhallinnon vastuullisuusraportointia

Katri Kanerva, vastuullisuusasiantuntija, T3 – Talous, tieto ja työelämä

Netta Jakola, vastuullisuusasiantuntija, T3 – Talous, tieto ja työelämä

Valtiokonttorissa ylläpidetään ja kehitetään valtionhallinnon vastuullisuusraportoinnin viitekehystä. Viitekehysten voimassa oleva ohje julkaistiin syyskuussa 2021. Ensimmäiset ohjetta hyödyntäneet, vuotta 2021 koskevat vastuullisuusraportit, julkaistiin keväällä 2022. Raportteja julkaistiin vuoden aikana yhteensä 55 kappaletta. Valtiokonttori laati heinäkuun 2022 loppuun mennessä julkaistusta 49 vastuullisuusraportista [yhteenvedon](#). Yhteenvedon organisaatioista 91 %:lle raportti oli ensimmäinen laatuaan. Yhteensä 47 valtionhallinnon kirjanpitoyksikköä eli 73 % kaikista kirjanpitoyksiköistä julkaisi vastuullisuusraportin vuoden 2022 aikana.

Vastuullisuusraportoinnin tukemisella ja kehittämisellä on kaksi keskeistä tavoitetta. Ensinnäkin tavoitteena on, että valtionhallinnossa käytettäisiin olemassa olevat vaikutusmahdollisuudet hyödyksi kestäväen kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi ja haasteiden ratkomiseksi. Toiseksi tavoitellaan sitä, että organisaatioiden toiminta olisi mahdollisimman läpinäkyvää ja vastuullista. Vastuullisuusraportoinnin työn tueksi järjestetään tilaisuuksia ja tapahtumia, tuetaan organisaatioita sekä tuotetaan materiaalia vastuullisuusraportoinnin onnistumisen mahdollistamiseksi.

Valtiokonttorin asiantuntijat järjestivät vuonna 2022 kuusi työpajaa, joihin osallistui yhteensä 120 henkilöä. Vastuullisia aamukahveja järjestettiin yhdeksän kertaa, ja osallistujia oli keskimäärin 21 tilaisuutta kohden. Vastuullisuusraportoinnin klinikoita järjestettiin kahdesti. Tilaisuuksista sekä raportoinnin teemoista viestittiin aktiivisesti Vastuullisuusverkostolle, joka on perustettu vastuullisuusraportoinnin yhteyshenkilöille ja kestäväen kehityksen edistämisestä kiinnostuneille virkahenkilöille.

Vastuullisuusraportoinnin tukitoimintoja kehitetään aktiivisesti. Keskeinen haaste työssä on resurssien rajallisuus. Rajalliset resurssit vaikuttavat siihen, millaisiin asioihin ja teemoihin ohjeistuksessa ja tarjotussa tuessa voidaan keskittyä kompleksisten ja systeemisten haasteiden keskellä. Tavoitteena on, että Valtiokonttori voi tukea organisaatioita niiden omien vaikutusmahdollisuuksien havainnoinnissa ja tunnistamisessa. Tavoitteena on myös, että vastuullisuusraporttien vuosittainen yhteenvedo on mahdollisimman hyödyllinen väline valtion hallinnonaloille, raportoiville organisaatioille sekä kansallisille vastuullisuustyön tueksi.

Vastuullisuus- verkostossa jäseniä 132	Yleisarvosana tilaisuuksille 4,3 / 5	Puheenvuoroja eri tilaisuuksissa 16
Verkoston yhteistyön koettu hyöty 8,9 / 10	Valtiokonttorin koettu tuki 8,8 / 10	Raportin laatineita kirjanpitoyksiköitä 73 / 100 %

Edistämme kestäväen kehityksen tavoitteita 16.6 ja 16.b:

Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden kehittäminen kaikilla tasoilla. Syrjinnän vastaisten lakien ja kestäväen kehityksen käytäntöjen edistäminen ja täytäntöön paneminen.

6.3 Väärinkäytösepäilyjen ilmoituskanavan yhteinen ratkaisu

Mari Näätäsaari, kehitysjohtaja, Valtionavustuspalvelut
Tanja Stormbom, lakiasiainpäällikkö, Hallinto ja kehittäminen

Euroopan unionin ilmoittajansuojeludirektiivi 2019/1937 eli niin kutsuttu Whistleblower-direktiivi pantiin Suomessa täytäntöön 1.1.2023 voimaan tulleella [ilmoittajansuojelulalla](#) (laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta 1171/2022). Lain mukaan vähintään 50 työntekijän yksityisen ja julkisen sektorin organisaatioissa sekä valtion virastoissa on otettava käyttöön sisäinen ilmoituskanava, jossa voi ilmoittaa työnsä yhteydessä havaitsemistaan epäilemistään väärinkäytöksistä. Lisäksi perustettiin oikeuskanslerin ylläpitämä keskitetty ulkoinen ilmoituskanava, josta ilmoitukset siirretään toimivaltaisille valvontaviranomaisille.

Vuonna 2022 Valtiokonttori kilpailutti valtionhallinnon käyttöön yhteisen teknisen ratkaisun virastojen sisäisen ilmoituskanavan toteuttamiseksi. Ratkaisun omistajana Valtiokonttori myös vastaa sen operatiivisesta toiminnasta sekä kehittämisestä. Lain voimaantulon lähestyessä Valtiokonttori tuki virastoja järjestämällä infotilaisuuksia, joissa käsiteltiin esimerkiksi kansallisen ilmoittajansuojalain valmistelun etenemistä, teknisen ratkaisun käyttöä ja tietoturvakysymyksiä sekä esiteltiin Valtiokonttorin omaa ilmoituskanavaa. Valtiokonttori tuotti virastojen hyödynnettäväksi myös laajan tukimateriaalin.

Valtiokonttori avasi oman sisäisen ilmoituskanavansa ensimmäisten virastojen joukossa 17.1.2023. Linkki ilmoittajien ohjesivulle ja ilmoituslomakkeelle on Valtiokonttorin verkkosivuilla [suomeksi](#), [ruotsiksi](#) ja [englanniksi](#). Valtiokonttori ottaa vastaan myös muita kuin soveltamisalaltaan rajatun ilmoittajansuojelulain mukaisia väärinkäytösilmoituksia. Samassa kanavassa henkilöt voivat ilmoittaa kaikenlaisista epäilemistään väärinkäytöksistä, joilla on liityntä Valtiokonttoriin.

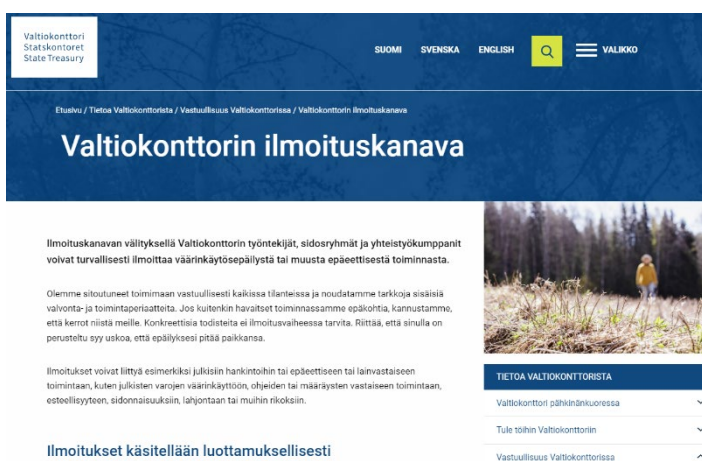
Tekninen ilmoituskanava antaa selkeän väylän ilmoittaa väärinkäytösepäilyistä. Ilmoittajan nimi tulee vain mahdollisimman pienen käsittelyjoukon tietoon. Valtiokonttori ottaa vastaan myös anonyymejä ilmoituksia ja alustan kautta ilmoittajan kanssa voidaan viestiä nimettömästi. Ilmoittaja voi myös itse seurata ilmoituksensa käsittelyvaihetta. Ilmoituskanavan tarkoitus on madaltaa väärinkäytösepäilyistä ilmoittamisen kynnystä ja rohkaista nostamaan epäkohtia esille.

Ilmoittajansuojelulaki
(1171/2022) voimaan

1.1.2023

Yhteisen ilmoituskanavaratkaisun
käyttäjäorganisaatioita

50

Kuva: Ilmoituskanava Valtiokonttorin verkkosivuilla

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

Edistämme kestävän kehityksen tavoitetta 16.6:

**Tehokkaiden, vastuullisten ja läpinäkyvien instituutioiden
kehittäminen kaikilla tasoilla.**

7 Sosiaalisesti vastuullinen työnantaja

Sosiaalisella vastuulla tarkoitetaan Valtiokonttorin vastuuta vaikutuksista, joita viraston toiminnalla on eri ihmisille ja yhteisöille. Tässä luvussa kerrotaan, miten Valtiokonttori huolehtii oman henkilöstönsä työhyvinvoinnista ja jaksamisesta. Luvussa kerrotaan myös, miten Valtiokonttori tukee nuorten aikuisten työllistymistä.

Alla olevissa luvuissa viitataan monessa kohdassa Valtiokonttorin henkilöstölle vuosittain tehtävään työhyvinvointikyselyyn. Pylväsdiagrammeissa näkyy vastausten keskiarvojen kehitys viimeisen kolmen vuoden aikana asteikolla 1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä. Vuonna 2022 kysely toteutettiin marraskuussa ja sen vastausprosentti oli 77,9.

Valtiokonttorin vuonna 2016 päivitetty henkilöstöstrategia linjaa viraston keskeisiä henkilöstöperiaatteita ja luo niihin yhteistä tavoitetilaa. Vastuullisesta työnantajatoiminnasta on alla raportoitu henkilöstöstrategian tavoitealueiden mukaan.

7.1 Merkityksellinen työ, mielekkäät tehtävät

Valtiokonttorin henkilöstöstrategiaan on kirjattu tavoite: ”Työmme sisältö ja tehtävien koettu mielekkyys on tärkeämpi kuin asema, jossa niitä tehdään.” Valtiokonttorin vuosittaisessa työhyvinvointikyselyssä henkilöstöä pyydetään ottamaan kantaa väittämään: ”Työni on mielenkiintoista ja haastavaa” asteikolla 1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä. Tulosten mukaan kokemus työn mielenkiintoisuudesta ja haastavuudesta on korkealla tasolla. Vuonna 2022 yhteensä 85 % vastaajista antoi väittämään vastauksen 4 tai 5. Työtä ei kuitenkaan koeta liian haastavaksi. Katso siitä luku 7.4.

Henkilöstöä pyydetään myös vastaamaan väittämään: ”Motivoidun ja innostun työstäni.” Kokemus väittämän toteutumisesta on niin ikään korkealla tasolla. Vuonna 2022 vastaajista 77 % antoi väittämään vastauksen 4 tai 5.

Valtiokonttorin henkilöstöstrategian mukaan: ”Johtomme sitoutuu siihen, että työn tavoitteet ja sen tavoiteltu lopputulos ovat tekijöiden tiedossa.” Henkilöstöllä on kokemus, että tämä tavoitetilä toteutuu. Vuonna 2022 yhteensä 88 % työhyvinvointikyselyn vastaajista antoi väittämälle ”Tiedän työni tavoitteet” arvon 4 tai 5.

Motivoidun ja innostun
työstäni (ka)

4,03 / 5

Työni on mielenkiintoista
ja haastavaa (ka)

4,27 / 5

Tiedän työni tavoitteet (ka)

4,40 / 5

Koen, että työni on keskeistä ylläpitämään valtion maksuvalmiutta ja sitä kautta tukemaan muiden yhteiskunnalle tärkeiden virastojen ja julkisten palveluiden saatavuutta ja jatkuvuutta.

Mubarak Omer, asiantuntija, Rahoitus

7.2 Johtamisen osaaminen ja itsensä johtaminen

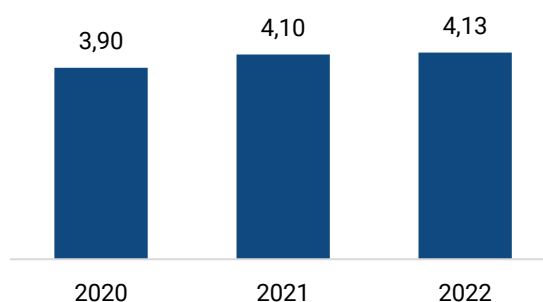
Valtiokonttorissa panostetaan esihenkilöiden johtamisosaamiseen. Valtiokonttorin jokainen uusi esihenkilö suorittaa Esimiespassi-nimisen koulutuskokonaisuuden. Lisäksi käynnissä on juoksevasti esihenkilöiden työnohjausryhmiä. Esihenkilöt voivat monipuolisesti käydä työssä onnistumista tukevilla koulutuksilla. Raportointivuonna ajankohtaisia aiheita olivat esimerkiksi valmentava johtaminen sekä ”hybridijohtamisen” osaaminen tilanteissa, jossa suuri osa organisaatiosta tekee etätöitä. Esihenkilöt voivat myös pyytää työterveyshuolosta konsultaatioita tukemaan omaa työtään.

Vuosittaisessa työhyvinvointikyselyssä Valtiokonttorin henkilöstöä pyydetään ottamaan kantaa väittämään: ”Lähiesihenkilöni toiminta tukee minua tuloksellisen työn tekemisessä.” Kokemus esihenkilön tuesta on hyvällä tasolla ja jonkin verran parantunut viime vuosina. Vuonna 2022 yhteensä 80 % vastaajista antoi väittämään vastauksen 4 tai 5.

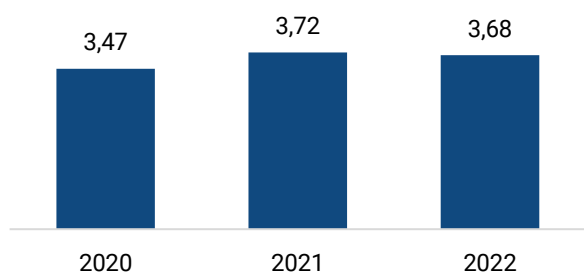
Esihenkilötyön onnistumisen mittari on myös, onko työt hyvin organisoitu. Henkilöstön kokemus tästä on kohtalaisen hyvä. Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyssä 63 % vastaajista antoi vastauksen 4 tai 5 väittämään: ”Esihenkilöt ovat onnistuneet työyhteisöni töiden organisoinnissa.”

Valtiokonttorin henkilöstöstrategiaan on kirjattu: ”Me kaikki olemme vastuussa tehtävienne tekemisestä ja aikaansaannostemme laadusta.” Virastossa luotetaan henkilöstön kykyyn johtaa omaa työtään. Siitä on osoituksena salliva suhtautuminen etätöihin myös koronapandemian jälkeen. Noin 80 % Valtiokonttorissa tehdystä työstä tehdään etätöinä ja määrän arvioidaan vakiintuvan noin 70 % tasolle. Henkilöstön etätöihalukkuus on korkea. Syksyn 2022 työhyvinvointikyselyssä 78 % vastaajista toivoi voivansa tehdä vähintään 3 päivää viikossa etätöitä.

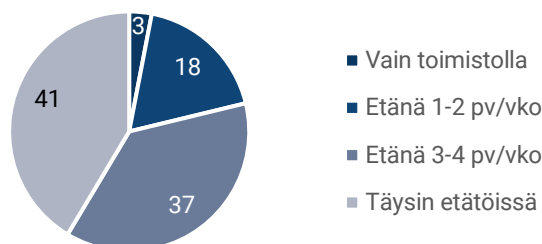
Lähiesihenkilön tuki tulokselliselle työlle (ka)

Työyhteisön töiden organisointi (ka)

Etätöihalukkuus 2022

Itsensä johtamisen edellytys on, että henkilöstö tuntee voivansa vaikuttaa oman työn toteutukseen sekä tavoitteiden saavuttamisen keinoin. Kokemus tästä on Valtiokonttorissa hyvä. Alla on aihepiiriin liittyviä vastausten keskiarvoja vuoden 2022 työhyvinvointikyselystä.

Voin organisaatiossani kokeilla ja tehdä asioita uudella tavalla

4,11 / 5

Voin vaikuttaa työhöni

4,22 / 5

Voin työssäni hyödyntää sujuvasti uusia toimintatapoja

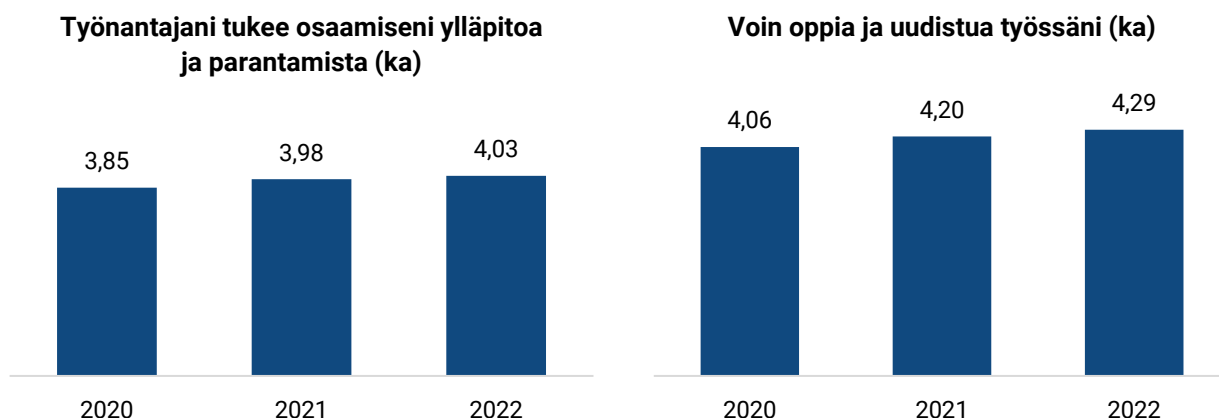
3,93 / 5

7.3 Osaaminen ja sen kehittäminen

Henkilöstön osaamisen kehittämisellä tarkoitetaan toimintaa, joka ylläpitää ja lisää henkilöstön työhön liittyvää pätevyyttä. Valtiokonttori työnantajana pitää tärkeänä henkilöstön kehittämiseen liittyviä toimia. Valtiokonttorissa käydään esihenkilöiden ja alaisten väliset osaamisen kehittämiskeskustelut joka vuosi syksyisin. Keskusteluissa asetetaan tavoitteet seuraavan vuoden osaamisen kehittämiseksi. Valtiokonttori suhtautuu myönteisesti henkilökiertoon, jossa virkahenkilö kasvattaa osaamistaan työskentelemällä määräajan toisessa virastossa. Myös opintovapaisiin sekä opintojen takia lyhennettyyn työaikaan suhtaudutaan myönteisesti.

Valtiokonttorilaisten kokemus mahdollisuudesta oppia ja uudistua työssä on hyvä. Vuosittaisessa työhyvinvointikyselyssä henkilöstöä pyydetään ottamaan kantaa väittämään ”Voin oppia ja uudistua työssäni” asteikolla 1=täysin eri mieltä...5=täysin samaa mieltä. Vuonna 2022 yhteensä 86 % vastaajista antoi väittämään vastauksen 4 tai 5.

Myös väittämä ”Työnantajani tukee osaamiseni ylläpitoa ja parantamista henkilöstökoulutuksella ja/tai muilla tavoin” sai valtiokonttorilaisilta hyvät arviot vuoden 2022 työhyvinvointikyselyssä. Vastaajista 74 % antoi väittämään vastauksen 4 tai 5.

Valtiokonttori pyrkii työnantajana tarjoamaan kehittymisen mahdollisuuksia työuransa alku- tai muutosvaiheessa oleville henkilöille. He antavat myös merkittävän panoksen viraston tulostavoitteiden saavuttamiseen. Valtiokonttori tarjoaa mahdollisuuksien mukaan palveluspaikkoja siviilipalvelusmiehille sekä harjoittelupaikkoja korkeakouluopiskelijoille. Vuoden 2022 aikana Valtiokonttorissa työskenteli 8 siviilipalvelusmiestä sekä 11 korkeakouluharjoittelijaa.

Työni on toimia sellaisten henkilöiden tukitoimintona, jotka tekevät merkittävää työtä yhteiskuntamme hyväksi. Tavoitteeni on, että henkilöstömme pystyy keskittymään työhönsä mahdollisimman hyvin.

Ninni Jolkkonen, henkilöstöasiantuntija, Hallinto ja kehittäminen

Pyrin luomaan omalta osaltani turvallista työyhteisöä, jotta kaikki uskaltaisivat olla omia itsejään ja ilmaista mielipiteitään ja kehitysideoitaan.

Henriikka Mentula, projektikoordinaattori, Tietohallinto

7.4 Terveys ja hyvä työkuunto

Valtiokonttori huolehtii työntekijöidensä terveydestä ja hyvästä työkuunnosta monilla eri keinoilla. Henkilöstön käytettävissä ovat lakisääteistä minimitasoa laajemmat työterveyshuollon palvelut. Sairauspoissaolot olivat raportointivuonna alhaisella tasolla. Lyhyitä, 1–3 päivän sairauspoissaoloja oli keskimäärin 3 päivää/henkilötyövuosi. Pitkiä, yli kolmen päivän sairauspoissaoloja oli vuonna 2022 niin ikään 3 pv/htv.

Virastossa noudatetaan Varhaisen tuen toimintamallia, jonka tavoitteena on ennakoidusti tukea, havainnoida ja ottaa puheeksi henkilöstön työkykyyn liittyviä asioita sekä reagoida esimerkiksi toistuviin sairauspoissaoloihin rakentavalla ja töihin paluuta tukevalla tavalla. Esihenkilöt saavat koulutusta toimintamallin käyttöön.

Henkilöstön käytössä on työasemalle asennettava taukoliikuntaohjelma, joka muistuttaa taukoliikunnasta sopivin väliajoin. Kun laaja etätyö on koronapandemian jälkeen jatkunut, henkilöstö on voinut jatkaa työnantajan tarjoamien isojen näyttöjen, näppäimistöjen ja hiirten käyttöä etätyöpisteessä. Tavoitteena on etätyöpisteiden hyvä ergonomia. Ergonomiaohjeet on julkaistu Valtiokonttorin intranetissä.

Vuonna 2022 Valtiokonttori tuki henkilökunnan liikunta- ja harrastustoimintaa 150 euron henkilökohtaisella liikunta-, kulttuuri- ja hierontasaldolla. Liikunnan muodoista Valtiokonttori tukee muun muassa salibandya sekä viraston joukkueiden osallistumista eri liikuntatapahtumiin. Henkilökunnan harrastuskerhot saavat myös toiminnalleen tukea. Valtiokonttorissa on virkistystoimikunta, joka järjestää valtiokonttorilaisille keväisin ja syksyisin virkistysiltapäivän ja joulun alla yhteiset pikkujoulut.

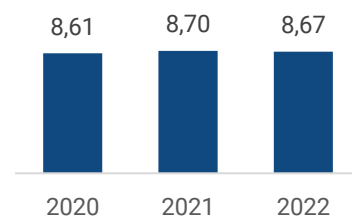
Valtiokonttorin toimitilat tukevat työmatkapyöräilyä, -juoksua ja -kävelyä. Viraston tiloissa on pyörävarasto sekä toimivat suihku- ja pukeutumistilat. Toimitiloissa on myös kuntosali sekä liikuntatila henkilöstön käyttöön. Vuonna 2022 Valtiokonttorin osallistui sekä pyöräilyn että kävelyn kilometrikisaan. Pyöräilyjoukkue polki 10 420 kilometriä ja kävelyjoukkue käveli 13 635 kilometriä.

Suurin osa valtiokonttorilaisista koki terveytensä ja työkuuntensa hyväksi. Henkilöstöä pyydettiin työhyvinvointikyselyssä arvioimaan kouluasteikolla 4–10, miten hyvin nykyinen terveydentila (fyysinen ja psyykinen) mahdollistaa työtehtävien tekemisen. Vuoden 2022 vastauksissa 88 % valtiokonttorilaisista antoi arvosanaksi 8 tai enemmän.

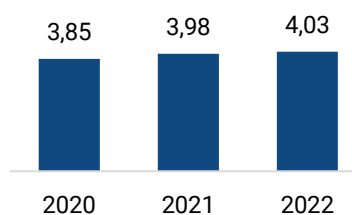
Psyykkiseen jaksamiseen liittyen henkilöstöä pyydetään ottamaan kantaa väittämään: ”Työni on voimavaroihini nähden sopivan haasteellista.” Vuonna 2022 vastaajista 80 % antoi väittämään vastauksen 4 tai 5 asteikolla 1=täysin eri mieltä... 5=täysin samaa mieltä.

Mahdollisuus yhteensovittaa työ- ja yksityiselämä toimivalla tavalla on olennainen osa henkilön työhyvinvointia. Vuoden 2022 työhyvinvointikyselyssä henkilöstö otti kantaa väittämään ”Voin sovittaa yhteen työni ja yksityiselämäni” asteikolla 1=täysin eri mieltä... 5=täysin samaa mieltä. Vastaajista 90 % antoi vastaukseksi 4 tai 5.

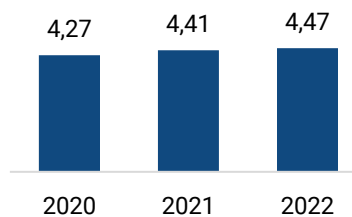
Terveydentilani mahdollistaa työtehtävien tekemisen (4-10, ka)

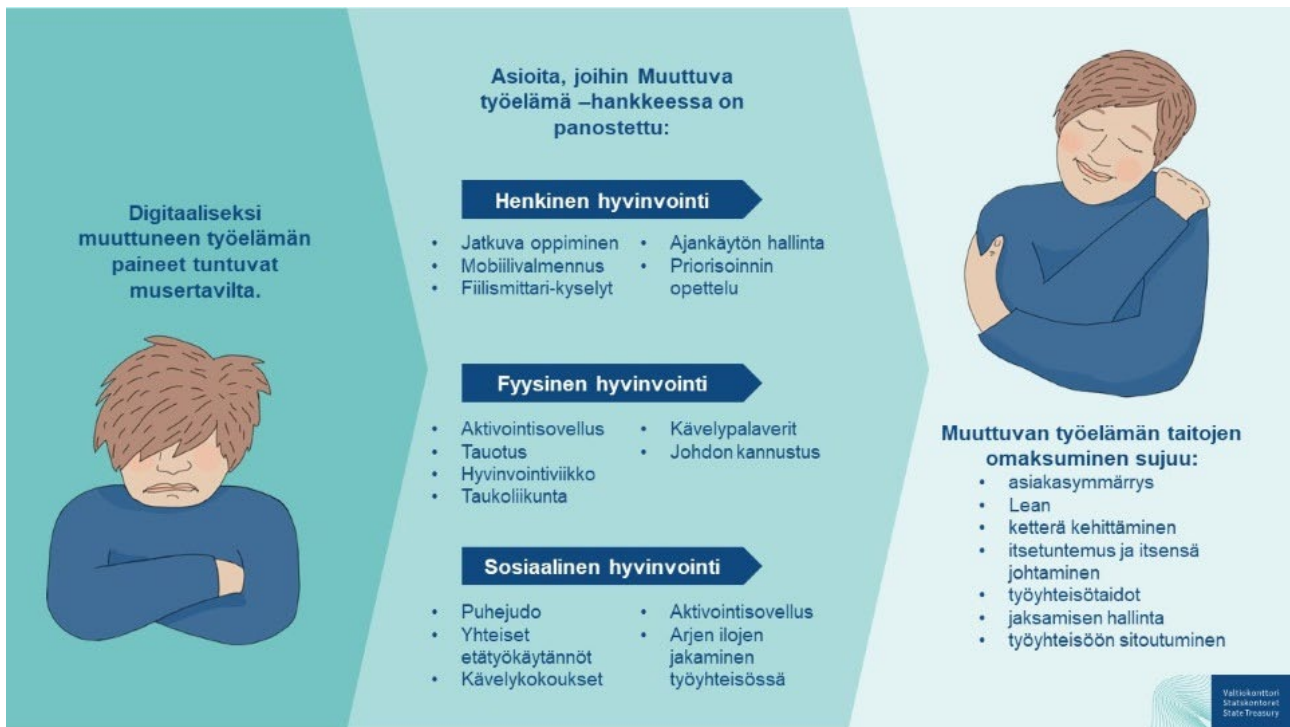

Työni on voimavaroihini nähden sopivan haasteellista

Voin sovittaa yhteen työni ja yksityiselämäni (ka)

Kuva: Kansalaispalvelut-toimialalla on vuodesta 2019 lähtien ollut käynnissä Muuttuva työelämä -kehittämiskokonaisuus

Vaikutamme kansalaisten hyvinvointiin nopealla ja kustannustehokkaalla vahinkoasioiden käsittelyllä. Samalla pitää muistaa, että työntekijöiden hyvinvointi on ratkaisevaa tavoitteiden toteuttamisessa.

Anita Lindfors, korvausasiantuntija, Kansalaispalvelut

Työni edistää yhteiskunnallista hyvää sitä kautta, että Suomen maksukyky säilyy päivittäin vakaana ja tarvittavat velvoitteet hoidetaan sopimusten mukaisesti aina ajallaan.

Melinda Lähti, finanssiasiantuntija, Rahoitus

Työni edistää valtionhallinnon lainmukaista ja vastuullista tekemistä. Vain vastuullisesti toimivalla oikeusvaltiolla on resurssit edistää yhteiskunnan kestävä kehitystä.

Eveliina Kunnari, lakimies, Kansalaispalvelut

Työni tukee kestävä kehitystä siten, että pyritään turvaamaan tulevien sukupolvien taloudelliset toimintamahdollisuudet vastuullisella velanhoidolla.

Mikko Maula, rahoitusanalytikko, Rahoitus

8 Ympäristöjalanjälki

Valtiokonttori on ollut Maailman luonnonsäätiö WWF:n sertifioima Green Office -työpaikka vuodesta 2010 lähtien. Valtiokonttori läpäisi WWF:n Green Office -tarkastuksen 20.5.2022 ja sai sertifikaatin käyttöoikeuden seuraavaksi kolmeksi vuodeksi. Virastossa toimii Ekoryhmä, jonka tehtävänä on huolehtia sertifikaatin ylläpitoon liittyvistä asioista. Ekoryhmässä on edustus viraston kaikilta toimialoilta.

WWF:n mukaan toimistotyötä tekevän asiantuntijaorganisaation ympäristöjalanjälki muodostuu neljästä pääalueesta: 1. Energia ja vesi, 2. Liikkuminen, 3. Hankinnat ja 4. Jätteet. Seuraavissa alaluvuissa kuvataan Valtiokonttorin tunnuslukuja ja seurantatietoja näiltä alueilta. Samalla kerrotaan, mitä toimia Valtiokonttori on vuonna 2022 tehnyt toimintansa ympäristöjalanjäljen pienentämiseksi.

Mm. sähköinen asiointi ja laaja etättyö tukevat kestävän kehityksen tavoitteiden täyttymistä. Suunnittelussa ja toiminnassa voi lähes aina tehdä vihreitä valintoja.

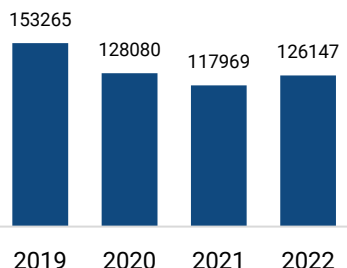
Satu Vallivaara, apulaisjohtaja, Kansalaispalvelut

8.1 Energia ja vesi

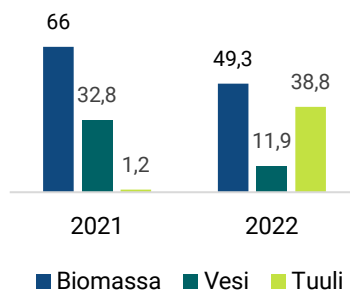
Senaatti-kiinteistöjen ja Helen Oy:n toimittamien tietojen mukaan kaukolämpö ja -jäähdytys Valtiokonttorin Sörnäisten rantatie 13 toimitaloon tuotettiin raportointivuonna 100 % uusiutuvista lähteistä ja niiden päästökerroin oli 0 gCO₂/kWh.

Valtiokonttorin sähkönkulutus Sörnäisten rantatie 13 toimitalossa oli vuonna 2022 yhteensä 126 147 kWh. Luvussa on mukana Valtiokonttorin tiloissa käytetty sähkö (valaistus, tietokoneet, näytöt yms.). Ilmanvaihtokoneet, hissit ja muu kiinteistösähkön kulutus ei ole Valtiokonttorin luvussa mukana. Senaatti-kiinteistöjen mukaan valtiolle vuonna 2022 ostetusta sähköstä 100 % tuotettiin uusiutuvilla energialähteillä ja ostosähkön päästökerroin oli 0 gCO₂/kWh. Myönteistä valtion ostosähkön energialähteiden muutoksessa 2021–2022 oli biomassan käytön väheneminen sekä tuulivoiman hankinnan 32-kertainen kasvu.

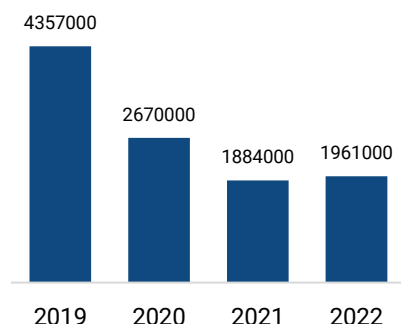
**Valtiokonttorin
sähkönkulutus, Sörnäisten
rantatie 13 (kWh)**

**Valtion ostosähkön
energialähteet
2021-2022 (%)**

**Sörnäisten rantatie 13
vedenkulutus (litr)**

Osana kansallista Astetta alemmas -energiansäästökampanjaa Valtiokonttorin Ekoryhmä julkaisi syksyllä 2022 viraston intranetissä 15 vinkin sarjan fiksusta energian- ja vedenkäytöstä sekä Suomen sähköjärjestelmän tilan seuraamisesta.

Sörnäisten rantatie 13 toimitalon (Valtiokonttori sekä Patentti- ja rekisterihallitus yhdessä) vedenkulutus vuonna 2022 oli yhteensä 1 961 400 litraa.

Kuva: Energiansäästövinkeä viraston intranetissä

8.2 Liikkuminen

Valtiokonttorin 1.1.2023 voimaan tulleessa matkustusohjeessa todetaan, että: "Valtiokonttorin tavoitteena on vähentää matkustamisen ympäristökuormitusta hyvin harkitulla matkustamisella ja etäyhteyksien hyödyntämisellä."

Valtiokonttorin henkilökunta teki vuonna 2022 yhteensä 190 yhdensuuntaista lentomatkaa, joista kertyi 259 083 lennettyä henkilökilometriä. Virastossa on käyty keskustelua siitä, tuleeko lentomatkustaminen koronapandemian jälkeen palaamaan aiemmalle tasolle. Keskustelussa on esitetty, että esimerkiksi uusien asiakas- ja kumppanuussuhteiden muodostamisessa etäyhteys ei välttämättä ole tehokkain väline luottamuksen rakentamiseen. Henkilökohtaisia kontaktejakin tarvitaan, mikä tulee jatkossakin edellyttämään jonkin verran lentämistä.

Valtiokonttorin sopimusmatkatoimiston mukaan vuoden 2022 lentomatkustamisesta aiheutuneet kasvihuonekaasupäästöt olivat 45 000 kg CO₂-ekvivalenttia. WWF:n Green Office -laskurin mukaan päästöt olivat 43 000 kg CO₂-ekvivalenttia. Huomionarvoista on, että kotimaanlennoilla matkustettiin vuonna 2022 hyvin vähän, vain kaksi edestakaista matkaa Helsingin ja Rovaniemen välillä.

Valtiokonttorin henkilökunta teki vuonna 2022 työhön liittyviä junamatkoja yhteensä 31 521 henkilökilometriä. VR:n mukaan kaikki Suomessa tehdyt matkustajajunamatkat ovat hiilineutraaleja.

Valtiokonttorin käytössä on yksi virka-auto. Sillä ajettiin vuonna 2022 yhteensä 8 620 kilometriä. Autoon tankattu polttoaine ei ole uusiutuvaa dieseliä, koska autovalmistaja ei hyväksy sitä kyseiseen automalliin.

Työni tavoitteena on mm. ohjata virkamiehiä noudattamaan valtion uusinta matkustusstrategiaa, joka pyrkii virkamatkustamisen päästöjen vähentämiseen sekä kustannustehokkaaseen ja harkitsevaan matkustamiseen.

Eevi-Marie Tihinen, hallinnon assistentti, Hallinto ja kehittäminen

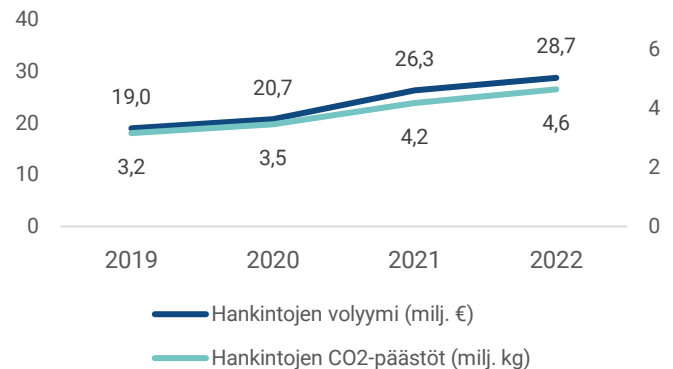

8.3 Hankinnat

Hansel Oy:n Hankintapulssi-palvelun mukaan Valtiokonttorin hankintojen hiilijalanjälki oli vuonna 2022 yhteensä 4 640 000 kg CO₂-ekvivalenttia. Hiilijalanjäljen laskenta perustuu Valtiokonttorin ostolaskuihin sekä Suomen ympäristökeskuksen kehittämään laskentamalliin (SYKEra 15/2019).

Hankintapulssin tietojen mukaan Valtiokonttorin hankintojen CO₂-päästöjen kasvu viime vuosina on johtunut hankintojen euromääräisen volyymin kasvusta. Valtiokonttorin tulevaisuudentavoitteena on saada kerättyä nykyistä tarkempaa tietoa hankintojen CO₂-päästöistä sekä etsiä toimivia keinoja päästöjen vähentämiseksi.

Valtiokonttorin tekemien hankintojen volyymi ja päästöt Hankintapulssin mukaan

Hankintapulssin mukaan suurimmat CO₂-päästöt syntyivät vuonna 2022 seuraavista tuote-/palveluryhmistä:

1. ICT-palvelut 2 260 000 kg
2. Ohjelmistot ja aineettomat oikeudet 770 000 kg
3. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat 460 000 kg
4. Rahoitus- ja pankkipalvelut 400 000 kg
5. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelut 370 000 kg

Green Office -toiminnassa Valtiokonttori seuraa sisäänostetun A4-paperin määrää. Vuonna 2022 ostetun paperin määrä väheni jälleen, 80 000 liuskalla verrattuna vuoteen 2021. Sisään ostetusta 140 000 A4-paperista 110 000 liuskaa oli hiilineutraalia paperia. Alkuvuodesta 2022 hiilineutraalin paperin saatavuudessa oli katko UPM-yhtiön lakon takia.

Paperitarpeen vähenemisen taustalla on toiminnan digitalisaation jatkuminen. Vuonna 2022 muun muassa Kansalaispalvelut-toimialan Sotilasvamma- ja veteraanipalvelut sekä useat volyymiltään pienemmät vahingonkorvauslajit siirtyivät paperisesta arkistoinnista sähköiseen arkistointiin, mikä vähensi paperinkulutusta. Toimistolla käytettävän paperin lisäksi Valtiokonttori tulostutti päätöksiä, laskuja, kirjeitä ja muita asiakirjoja ulkoiselta palveluntuottajalta ostettavan kuoritus- ja postituspalvelun kautta. Posti Messagingiltä saadun raportin mukaan postituspalvelussa käytetyn paperin määrä oli vuonna 2022 yhteensä 307 000 A4-liuskaa.

Raportointitietojen yhteistuloksen perusteella Valtiokonttorin A4-paperin kulutus oli vuonna 2022 noin 447 000 liuskaa.

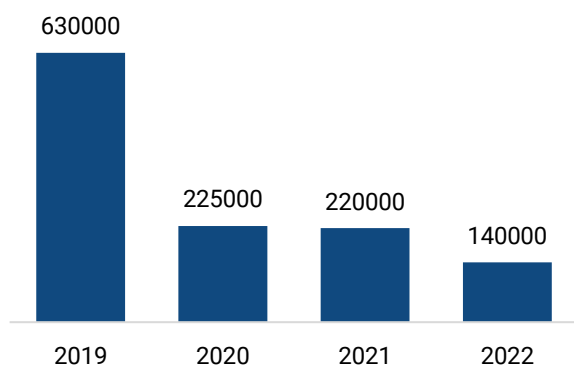
Toimistolaitteista Valtiokonttori seuraa neljän yleisimmän laitetyypin hankintamääriä. Vuonna 2022 laitteita hankittiin seuraavasti:

- Matkapuhelimet (221)
- Kannettavat tietokoneet (105)
- Tietokoneen näytöt (15)
- Tablettitietokoneet (2)

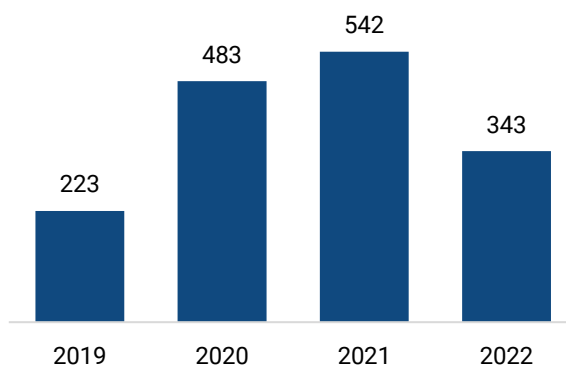
Kaikki hankitut laitteet olivat täysin uusia. Uusien laitteiden hankinta vuonna 2022 sisälsi lähinnä vanhojen leasing-kausien päättymisiä ja uusien alkamisia, jolloin laite vaihtui. Uusien laitteiden lukumäärä oli pienempi kuin vuosina 2020 ja 2021. Aiempien vuosien suuremmat laitemäärät selittyivät yritysten kustannustuen tehtäviin toteutetuilla isommilla rekrytoinneilla.

Valtionhallinnon käytöstä leasing-kauden jälkeen poistuvien tietokoneiden uudelleenkäyttö- ja kierrätysaste on korkea. Valtorin sopimustoimittajan 3StepIT:n tuottaman raportin mukaan vuonna 2022 käytöstä poistuneista 14 024 kannettavasta tietokoneesta noin 98 % (13 785 kpl) luokiteltiin toimiviksi ja myytiin uusille asiakkaille. Loput (239 kpl) kierrätettiin Kuusakoski Oy:n SER-jätteen kierrätysprosessien mukaisesti. Valtionhallinnon käytöstä poistuvien älypuhelimien uudelleenkäyttö- ja/tai kierrätysasteesta ei vielä ole saatavilla raportointitietoa.

Ostettu A4-paperi (liuskaa)

Uudet toimistolaitteet (kpl)

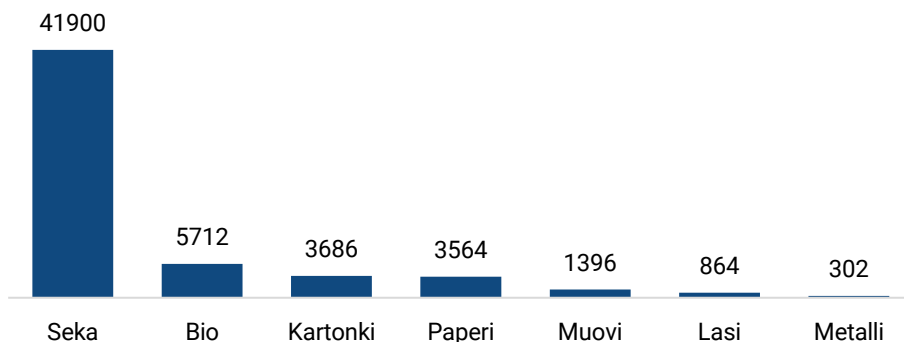
Kuva: Vuonna 2022 Valtiokonttori toteutti sähköisen joulutervehdyksensä yhteistyössä Luonnonperintösäätiön kanssa.

8.4 Jätteet

Sörnäisten rantatie 13 toimitalon (Valtiokonttori sekä Patentti- ja rekisterihallitus yhdessä) jätteiden määrät vuonna 2022 on kuvattu oheisessa kaaviossa. Tiedot perustuvat Lassila & Tikanoja -yhtiön tuottamaan raporttiin. Jätehuollon palveluntuottaja vaihtui vuodenvaihteessa 2021–2022. Edellisen ja nykyisen palveluntuottajan raportointitiedot eivät vaikuta keskenään vertailukelpoisilta, joten siksi tässä raportissa ei ole jätteiden vertailutietoja aiempiin vuosiin.

Sörnäisten rantatie 13 jätelajit 2022 (kg)

Painon mukaan mitattuna kierrätetyn jätteen osuus suhteessa sekajätteeseen oli raportointivuonna 27 %.

Valtiokonttorin Ekoryhmä järjesti vuonna 2022 kartongin keräysmahdollisuuden Sörnäisten rantatie 13 toimitalon 2. ja 5. kerroksen kahvioihin. Myös muiden jätelajien keräysastioiden määrät, sijainnit ja merkinnät tarkistettiin, jotta lajittelu olisi henkilöstölle mahdollisimman helppoa. Ekoryhmän vuoden 2023 tavoitteena on kannustaa viraston henkilöstöä yhä tehokkaampaan jätteiden lajitteluun.

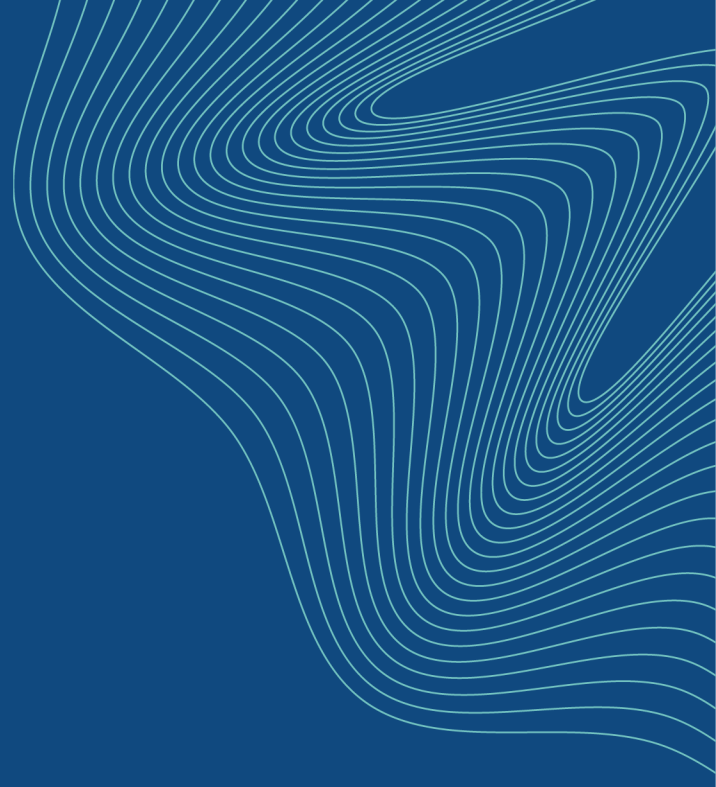
9 Raportin laadintaprosessin kuvaus

Valtiokonttorin vuoden 2022 vastuullisuusraportin laadintatyö käynnistyi tammikuussa 2023. Viraston vastuullisuusraportoinnin työryhmän jäsenet saivat tehtäväkseen pohtia, mitkä oman toimialan tehtävät ja tapahtumat olivat vuonna 2022 sellaisia, että ne olisi hyvä nostaa vastuullisuusraportille. Raportin runko muotoutui annetun tehtävän ja sen tuloksista käydyn keskustelun pohjalta. Tässä vaiheessa myös viraston pääjohtajalta kysyttiin, mitä painotuksia raportilla tulisi hänen mielestään olla. Sisältövalintojen yhteydessä määritettiin, ketkä ovat oikeat henkilöt tuottamaan sisällöt valituilta aihealueilta.

Henkilöstökysely Valtiokonttorin arvojen sekä kestävän kehityksen toteuttamisesta omassa työssä toteutettiin helmikuun alkupuolella 2023.

Raportin kokoamisesta vastaava projektipäällikkö perehdytti sisällöntuottajat tehtäväänsä maaliskuun alkupuolella. Pääosa sisällöstä valmistui maaliskuun loppuun mennessä. Sisältöä taitettiin lopulliseen muotoon raportille projektipäällikön ja raportin viestintäasiantuntijan yhteistyönä sitä mukaa, kun sitä valmistui.

Raportti käsiteltiin viraston johtoryhmässä 19.4.2023.

VALTIOKONTTORIN JULKAISUJA | VASTUULLISUUS, KESTÄVÄ KEHITYS 4/2023

**Valtiokonttorin
vastuullisuusraportti 2022**

Valtiokonttori

Julkaisija: Valtiokonttori

ISSN/ISBN: 2489-4761 / 978-951-53-3874-7

Sörnäisten rantatie 13, Helsinki | PL 14, 00054 VALTIOKONTTORI

Puh. 0295 50 2000, Faksi 0295 50 3333, www.valtiokonttori.fi

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury